

JANUŠKA GOSTENČNIK – KARMEN KENDA-JEŽ

FONOLOŠKI OPIS GOVORA KRAJA GOMILICA (SLA T392, OLA 21)

COBISS: 1.01

HTTPS://DOI.ORG/10.3986/JZ.29.2.12

V prispevku je prikazan govor kraja Gomilica (SLA T392), ki je dolinski govor (z nekaterimi značilnostmi ravenskega govora) prekmurskega narečja panonske narečne skupine. Opisane so osnovne glasoslovne in naglasoslovne značilnosti. Fonološki opis govora je narejen na podlagi narečnega gradiva, ki ga je za potrebe *Slovenskega lingvističnega atlasa* (SLA) zbrala Irena Lebar leta 1986. Opravljena je primerjava s starejšimi zapisi tega govora (Ftičar 1957; Horvat 1963; Ftičar – Logar 1969–1971) in fonološkim opisom za *Slovanski lingvistični atlas* (OLA) (Benedik 1981).

Ključne besede: panonska narečna skupina, prekmursko narečje, fonološki opis, Slovenski lingvistični atlas (SLA), Slovanski lingvistični atlas (OLA), slovenščina, Gomilica

A Phonological Description of the Local Dialect of Gomilica (SLA Data Point 392, OLA Data Point 21)

This article presents the local dialect of Gomilica (SLA T392), the Dolinsko variety of the Prekmurje dialect within the Pannonian dialect group (with some features of the Ravensko variety). It describes basic phonological and accentual features. The phonological description of the dialect is based on dialect material collected by Irena Lebar for the *Slovenian Linguistic Atlas* (SLA) in 1986. A comparison is made with all older transcriptions of this dialect (Ftičar 1957; Horvat 1963; Ftičar & Logar 1969–1971) and the phonological description for the *Slavic Linguistic Atlas* (OLA, Benedik 1981).

Keywords: Pannonian dialect group, Prekmurje dialect, phonological description, *Slovenian Linguistic Atlas* (SLA), *Slavic Linguistic Atlas* (OLA), Slovenian, Gomilica

Januška Gostenčnik ■ ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, Ljubljana ■ januska.gostencnik@zrc-sazu.si ■ <https://orcid.org/0000-0001-5967-0920>

Karmen Kenda-Jež ■ ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, Ljubljana ■ carmen.kenda-jez@zrc-sazu.si ■ <https://orcid.org/0000-0001-9950-5743>

Prispevek je nastal v okviru projekta Raziskave ogroženih narečij v slovenskem jezikovnem prostoru (Radgonski kot, Gradiščanska, Hum na Sutli z okolico, Dubravica z okolico) (V6-2109, 1. 10. 2021 – 31. 8. 2024), ki ga sofinancirata Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije ter Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu (<https://isjfr.zrc-sazu.si/sl/programi-in-projekti/raziskave-ogrozenih-narecij-v-slovenskem-jezikovnem-prostoru-radgonski-kot>), projekta i-SLA – Interaktivni atlas slovenskih narečij (L6-2628, 1. 9. 2020 – 31. 8. 2024, ARIS in SAZU, <https://isjfr.zrc-sazu.si/sl/programi-in-projekti/i-sla-interaktivni-atlas-slovenskih-narecij>) in programa Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju (P6-0038).

1 Uvod

Govor kraja Gomilica¹ je v *Slovenskem lingvističnem atlasu* označen kot točka 392. Kljub dosedanji uvrstitvi govora v dolinsko različico (Greenberg 1993; Zorko 1994; izrecno Kumin Horvat 2008: 243) prekmurskega narečja panonske narečne skupine bi bilo s stališča glasoslovja bolj smiselno govoriti o dolinskem govoru z nekaterimi značilnostmi ravenskega govora. Od treh razlikovalnih lastnosti, izpostavljenih v novejših razpravah (Greenberg 1993: 466; Zorko 2005: 47; Kumin Horvat 2008: 240–241; 2010: 94; 2022a: 283) sta dolinski lastnosti odsotnost razvoja $j > d'$ pred naglašnim samoglasnikom ali neposredno za soglasnikom ter razvoj $-l > -u$,² nedolinska pa je zaokroženost kratkega ob nezaokroženosti dolgega a -ja.

Diahrono govor uvrščamo v panonsko narečno ploskev vzhodne slovenščine (po Rigler 1963 in Šekli 2018: 345).

Prispevek prikazuje osnovne (na)glasoslovne značilnosti govora in fonološki opis. Nastal je v sklopu tematskega bloka *Slovenski govori na vzhodnem robu* (2), ki prinaša dva fonološka opisa govorov krajev štajerske in panonske narečne skupine (glej tudi: Gostenčnik 2023: 267–285). Prim. uvodni prispevek v prvi tematski blok *Slovenski govori na vzhodnem robu* (1) (Gostenčnik – Kenda-Jež – Kumin Horvat 202) in vanj uvrščene fonološke opise (Gostenčnik 2022a; 2022b; Jakop 2022; Kumin Horvat 2022b).

2 OSNOVNE (NA)GLASOSLOVNE ZNAČILNOSTI

Prekmursko narečje ima kot del jugovzhodnih narečij in panonske narečne ploskve naslednje lastnosti: 1) issln. $*\bar{e}/*\bar{o} > JV$ sln. $*ei/*ou > pan.$ $*e_i/*o_i > prekm.$ $*e_{i1}/*o_{i1}$; 2) issln. $*\bar{e}, *e, *o > pan.$ $*\bar{e}_1, *e_2, *o_3 > prekm.$ $*e_{i2}, *e_2, *o_3$; 3) issln. $*\bar{o} > pan.$ $*o_{u2} > prekm.$ $*ou$; 4) issln. $*\bar{e}^- > pan.$ $*e^-$; 5) issln. $*\bar{e}/*\bar{e}^-, *o/\bar{o}^- > pan.$ $*e^-/*o^- > prekm.$ $*e^-/*o^-$; 6) issln. $*\bar{a}^- > pan.$ $*a^- > prekm.$ $*e^-$ (Šekli 2018: 345–346).

Zaradi odsotnosti daljšanja issln. kratkih naglašnih zložnikov v nezadnjem besednem zlogu uvrščamo prekmursko narečje k vzhodnim panonskim govorom.

2.1 Odrazi naglašnih samoglasnikov v govoru Gomilice

Podajava odraze issln. naglašnih dolgih in kratkih samoglasnikov za govor Gomilice (dalje Gom.).

1 V krajevnom govoru Gomilice (Imn): *Gu'milice*, Rmn *Gu'mijlic*, Tmn *Gu'milice*.

2 Fonetično vrednost glasu bo zaradi dosedanjih zapisov nujno treba še enkrat preveriti na terenu. V zapisu Jožeta Ftičarja (1957) je namreč ta redno zapisovan kot o , občasno pa se o pojavlja tudi v gradivu OLA, vendar nedosledno (npr. Red *pa:qca* : Oed *pa:ucun*); tudi v fonološkem opisu (Benedik 1981) ni omenjen, prim. 2.2.3.

Odrazi znotraj dolgega vokalizma so: 1) issln. * \bar{e} > Gom. $\bar{e}i$; 2) issln. * $\bar{e}/\bar{e}/\bar{a}$ > Gom. $\bar{e}r$; 3) issln. * \bar{o}/\bar{q} > Gom. $\bar{o}u$; 4) issln. * \bar{i} > Gom. $\bar{i}i$; 5) issln. * \bar{a} > Gom. $\bar{a}r$; 6) issln. * \bar{u} > $\bar{u}u$; 7) issln. * \bar{l} > Gom. $\bar{u}u$; 8) issln. * \bar{r} > Gom. \bar{r} .

Odrazi znotraj kratkega vokalizma so: 1) issln. * \bar{e} > Gom. \bar{e} ; 2) issln. * $\bar{e}/\bar{e}/\bar{a}$ > Gom. \bar{a} ; 3) issln. * \bar{o}/\bar{q} > Gom. \bar{o} ; 4) issln. * \bar{i} > Gom. \bar{i} ; 5) issln. * \bar{a} > Gom. \bar{a} ; 6) issln. * \bar{u} > Gom. \bar{u} ; 7) issln. * \bar{l} > Gom. \bar{u} ; 8) issln. * \bar{r} > Gom. \bar{r} .

Odras za umično naglašeni *e* je \bar{a} . Odras za umično naglašeni *o* je \bar{o} . Odras za umično naglašeni *a* je \bar{a} .

2.2 Pripombe k fonetičnemu zapisu glasovja, njegovi distribuciji in fonološki vrednosti

2.2.1 Dolgi samoglasniki

V zapisu za OLA so dvoglasniki i^i , u^u , u^u obravnavani kot redkejšje fakultativne variante fonemov /i:/, /u:/ in /u:/ (Benedik 1981: 180), prim. 'bi:k ~ biⁱk, 'ri:l^ec; br^u:s ~ br^u^us, del -l m r^as'p^u:^ustu = razpustil, vendar npr. samo p'l^u:č^aq, 3ed: di'ⁱsi, ku'si:, 1ed 'ku:pin; 'vu:k, 'du:gi.

To je v nasprotju z zapisi za SLA (1957; 1963; 1986), kjer dvoglasniki nastopajo pogosteje od svojih enoglasniških različic, in sicer kot < i^i >, < u^u > [JF]; < i^i >, < u^u > [JH] in < i^i >, < u^u > [IL]. Drugačnosti gradiva OLA torej ne moremo pripisati morebitnim spremembam skozi čas, ampak težnji po večji stopnji fonologizacije transkripcije, ki je značilna za zapise in opise krajevnih govorov za OLA, morda pa tudi negotovemu slušnemu vtisu Tineta Logarja, končnega zapisovalca gradiva, kar je razvidno iz njegove opombe k odgovoru na vprašanje PM 1634 Gsg kri: »vsaka *i*-jevska dolžina rahlo dift[ongirana].«

2.2.2 Kratki samoglasniki

Široki *e*-jevski glas kot odraz issln. * $\bar{e}/\bar{e}/\bar{a}$ in umično naglašene *e* je v zapisih Irene Lebar in Jožeta Horvata zapisan kot < \bar{a} >, v Ftičarjevem zapisu za SLA in zapisu za OLA pa kot < \bar{e} > oz. < \bar{e} >, prim. 'r^an : r^en [JF] : r^an [JH] : 'ren [OLA] = hren. Ker je v samoglasniškem trikotniku fonološkega opisa za OLA (Benedik 1981: 179) /e/ par zaokroženemu /a/-ju, njegovi dejanski fonetični vrednosti bolj ustreza prvi zapis.

V vseh drugih zapisih za to točko kratki naglašeni *o* ne more stati pred *n*, namesto njega stoji *u* oz. \bar{u} (Benedik 1981: 180; Ftičar 1957; Horvat 1963), prim. 3ed: se 'g^uni 'goniti se', 'vu^uq = vonja 'smrdeti' [OLA], \bar{u} n = on, k^un = konj, č^unta = čonta 'kost', Oed z^ub^un = zobom [JF], k^un, č^unta, l^unc = lonec, k^unc [JH]. Z \bar{u} je v Ramovševi transkripciji zapisan »izredno ozki, napeti *o*, skoraj že *u*«.

Tradicionalno so se nenaglašeni *i*-ji v prekmurskem narečju zapisovali z znakom < i >, ki naj bi zaznamoval »visoki, napeti, sprednji, jasno zveneči *e* in *i*« (Ramovš 1935: VIII). Tako, sicer ne vedno povsem dosledno, je nenaglašeni *i*

zapisan v Ftičarjevem zapisu (1957). Podobno fonetično vrednost bi lahko pripisali zapisu izglasnih *i*-jev z <ɛ>, vsi drugi *i*-jevski glasovi so pri Lebar (1986), Horvat (1964) in OLA (1969–1970) fonologizirani v *i* – Ded *nõugi* [JF], *nõugi* [JH], *'nõugi* [OLA]. To je v neskladju s sodobnejšimi opisi, ki za ta glas večinoma uporabljajo <ɨ>, prim. Greenberg 1993: 468: »nenaglašeni /i/ se v vseh položajih uresničuje kot ohlapen, rahlo proti sredini pomaknjen samoglasnik«.

Nenaglašeni kratki zaokroženi *ä* je dosledno zapisan samo v Logarjevem prepisu gradiva OLA (v transkripciji OLA <ɔ>).

Nenaglašeni *r* < *r' je v Ftičarjevem gradivu in gradivu za OLA le izjemoma zapisan kot zlogotvoren.

2.2.3 Soglasniki

V zapisu za OLA se, sicer zelo redko, pojavlja drsnik *ɔ*, ki ga za siceršnji *u* dosledno piše Jože Ftičar v zapisu za SLA (1957): Imn *'teɔci* = telci 'tele', *št'rigeɔ* = štrigelj 'čohalo', Red *'pa:ɔca* = palca.

V Ftičarjevem in Horvatovem zapisu je /x/ dosledno zapisan kot žrelni pripornik /h/, enako velja za celotno gradivo OLA, kjer je bil zapis spremenjen v <x> šele ob nastanku fonološkega opisa in pripravi gradiva za kartiranje.

Kljub nekaterim pomanjkljivostim je po primerjavi omenjenih razhajanj zapis Irene Lebar glede na stopnjo ustreznosti fonetičnega zapisa najbolj primeren kot izhodišče za izdelavo fonološkega opisa. Drugi zapisi so v obravnavo pritegnjeni kot dopolnilno gradivo, posebna pozornost je namenjena redkejšim fonemom in glasovnim različicam ter starejšemu besedju, ki so ga v zapisu iz leta 1986 nadomestili novejši leksemi.

3 FONOLOŠKI OPIS

3.1 Inventar

3.1.1 Vokalizem

3.1.1.1 Dolgi naglašeni samoglasniki

<i>ï</i>		<i>uü</i>
		[uø]
	<i>ɛ:</i>	
	<i>eï</i>	<i>oü</i>
		<i>a:</i>

Redkeje fakultativne različice samoglasnikov *ïi*, *uü* in (morda tudi) *üü* so *i:*, *u:* in *ü:*.

3.1.1.2 Kratki naglašeni zložniki

i *ü* *u*
 e *o*
 e *ö*
 ä *á* + [ʀ]

3.1.1.3 Kratki nenaglašeni zložniki

i *ü* *u*
 e *o*
 a + [ʀ]

3.1.2 Konzonantizem

3.1.2.1 Zvočniki

m
 v *ʝ*
 n *l* *r*
 ń *j*

3.1.2.2 Nezvočniki

p *b*
 f
 t *d* *c* *s* *z*
 [ʃ]
 č *š* *ž*
 k *g* [x]

3.1.3 Prozodija

Fonološko je relevantno mesto naglasa. Govor pozna kolikostna nasprotja v naglašanih zlogih. Inventar prozodemov vsebuje dolge (^lV:) ter kratke (^lV) naglašene in nenaglašene zložnike (V).

3.2 Distribucija

3.2.1 Vokalizem

Dolgi samoglasniki nastopajo samo pod naglasom.

Kratki samoglasniki nastopajo v naglašanih in nenaglašanih zlogih.

Za vzglasni *ij* je v gradivu le primer *ijve* oz. *i:mje* [OLA] 'ivje'.³

³ Vendar kratko *iv'e*, *im'e* [ɪF] 'ivje'.

/i:/ [i:] in /i/ navadno ne nastopata pred *u/v* (namesto njiju se govori *ü* – del -l m: *ku'siü* = kosil, *si'siü* = sušil, *lu'viü* ~ *lu'viu*, *š'tiü* = štilj, *'müva* 'midva', *'viüva* 'vidva', vendar tudi *ku'si:u* [JH] in *ku'siu* [OLA]).

/i:/ [i:] se ne pojavlja pred *r* (zanj stoji *e:* – *pas'te:r*, *'mę:r* [OLA], *'šę:rši* = širši [OLA]).

Nenaglašeni /i/ v vzglasju nastopa redko (*i'mę:*, Imn *ig'le:* [OLA]), *it'va:ni* 'suh' [OLA], *ig'ręti* [OLA]); pred /i/ < **u* nastopa protetični /v/ (Imn *vi'siü* = uši, *vi'ha:k* = uljnjak, 3ed *viž'ge:* [OLA] = užge 'prižgati', izjemoma po onemitvi /x/ *i'dou* [JF] = hudo).

/iü/, /iü/ in novejši /u/ ne morejo stati v vzglasju zaradi protetičnega /v/, ki nastopa pred njimi (*'viüuzda* = uzda, *'viü* = uho, *vu'čiteu* = učitelj [OLA], Med *na 'vulici* = ulici [OLA], izjemoma *'ü:üdi* [OLA] = hudi).

/iü/ [i:] in /iü/ navadno ne nastopata pred *r* (namesto njiju se govori *ö:/ö* – *'kö:rńek* [OLA] ~ *'küürńek* = kurnjak 'kurnik', *zq'kõ:riti* [OLA] = zakuriti, del -l m ed *zq'kõ:ru* [OLA] = zakuril, *'tõrške* = turški). /ö:/, ki se pojavlja samo v gradivu za OLA (Benedik 1981: 180), in /ö/ sta sicer redka glasova.

Pred istozložnim *j* namesto /ou/ stoji *uø* ~ *u* (*g'nuoj* ~ *g'nuj*).

3.2.2 Konzonantizem

3.2.2.1 Zvočniki

Zvočnik /v/ ne more stati v izglasju in pred nezvenečimi nezvočniki, saj se tam premenjuje s [f] (*'põtkef*, *'õfca*). V vzglasju navadno ne nastopa pred *d*, *z*, *s* (*du'vica* = vdovica, *z'dignute* = vzdignoti, *'si* = vsi, vendar *vdi'la:na* (*s'tęina*) = vdodelana (stena) 'zunanji (zid hiše)').

Zvočnik /u/ se pojavlja za samoglasnikom pred soglasnikom (*'põu'nõuče* = polnoči, *'täuci* = telci 'tele' [JH]) ali v izglasju (*čun'ke:u*, *'kõteu*, tudi *'mřu* = umrl).

Zvočnik /m/ ne more stati v izglasju, saj se tam premenjuje z /n/ (*'säden* '7').

3.2.2.2 Nezvočniki

Zveneči nezvočniki se pred nezvenečimi nezvočniki in v izglasju premenjujejo z nezvenečimi nezvočniki (*g'ra:t*, *k'riiš*, *'rõup* = rob 'skrajni zunanji del česa').

/x/ se v izglasju ne pojavlja. Kot nasledniki **x* sredi besede alternirajo /x/ [h], Ø in /j/, v vzglasju pa /x/ [h] in Ø. V tu obravnavanem novejšem gradivu nastopata samo Ø in /j/ (Imn *'müe* ~ *'müje* = muhe, *me'ję:r* = mehira 'mehur' [IL] : *s'nea* ~ *s'neha* [JF]; *a'lupa* ~ *ha'lupa* 'mrtvašnica', *st'ęa* ~ *st'ęha* [JH]; *'müxq* ~ *'müa*, *'iža* ~ *'xižq*, 3ed *s'küa* ~ *s'küxa* ~ *s'küjqa*, Mmn *'vüaj* ~ *'vüxqj* = uhah, *'xü:ši* = hujši 'slab', *'xü:üdi* ~ *'ü:üdi* 'duj = hudi duh [OLA]).

3.2.3 Prozodija

Naglašeni samoglasniki so fonetično dolgi ali kratki, nenaglašeni pa kratki. Naglašen je lahko katerikoli zlog v besedi. V večzložnicah sta lahko naglašena dva zloga (*d'vâjsti'âden* 'enaindvajset', *š'tirde'se:t* [OLA], *'sig'da:r* [OLA] = vsekdar 'vedno', 2mn *'vöspi'je:te* [OLA] = ven izpijete 'izpiti').

3.3 Izvor

3.3.1 Vokalizem

3.3.1.1 Dolgi naglašeni samoglasniki⁴

	issln.	Gradivo
<i>ij</i>	< * <i>ɹ</i>	<i>'zi:t</i> = zid, <i>'li:st</i> , Red <i>'sijna</i> , <i>'ci:i</i> = hči, Red: <i>kɹ'vi:i</i> , <i>dlâ'ni:i</i> , <i>nu'ci:i</i> , Imn: <i>če'rij</i> = hčeri, <i>vi'sij</i> 'uš', <i>nu'ci:i</i> , <i>u'ci:i</i> 'oko', 'oko pri rastlini', <i>sa'ni:i</i> , <i>t'ri:i</i> ; <i>st'rijc</i> , <i>'bi:k</i> , ⁵ Rmn <i>li'dij</i> = ljudi, Ted <i>ži'vijnu</i> , prid m mn <i>'sijvi</i> , 2ed <i>lu'vijš</i> , 3ed: <i>zvu'ni:i</i> , <i>ku'sij</i> , <i>ru'sij</i> , <i>le'ti:i</i> , <i>gnu'ji:i</i> , <i>tiš'ci:i</i> , <i>lu'vij</i> , <i>si'sij</i> , <i>puš'sij</i> = posuši, <i>tr'pi:i</i> , <i>gr'mi:i</i> , <i>gu'ci:i</i> [OLA] = golčiči 'govoriti'; <i>'vijnu</i> , <i>'li:ce</i> , <i>'zi:ma</i> ; <i>'i:ijve</i> , <i>b'rijtva</i> , <i>me'zi:nec</i> , <i>sre'dij:nec</i> , <i>k'lij:nec</i> = klinec 'nagelj', Rmn: <i>ku'li:n</i> [JH], <i>ma'li:n</i> [JH], <i>'ni:f</i> [JH] 'njiva', <i>peš'ni:c</i> [JH] = pestnic 'pest', <i>ves'ni:c</i> [JH] 'vas', <i>krva'ji:ce</i> = krvavic, <i>plijitvε</i> = plitvi 'plitev', 1ed: <i>'vi:di:n</i> , <i>'pi:šen</i> ; novi cirkumfleks v primerih (po Kapović 2015: 319–325): <i>za'vijca</i> = zavica 'zajklja', <i>sti'ni:câ</i> [OLA] = stenica, <i>žan'ji:câ</i> [OLA];
	< * <i>ɹ̥</i>	<i>zvi'rijna</i> 'zver', Red <i>pe'li:na</i> ; ⁶
	< * <i>i</i>	<i>f'tijč</i> = ptič;
	v izposojenkah	<i>k'ri:š</i> , <i>'bi:ček</i> = biček 'žepni nož';
<i>e:</i>	< * <i>ē</i>	<i>i'mε:</i> , <i>žer'bε:</i> , Red: <i>mek'lε:</i> 'metla', <i>ku'sε:</i> , <i>že'nε:</i> , ⁷ <i>bra'dε:</i> , <i>gl'a'vε:</i> , <i>ru'kε:</i> , <i>nu'gε:</i> , Imn ž: <i>ku'sε:</i> , ⁸ <i>ru'kε:</i> , <i>nu'gε:</i> , <i>peč'kε:</i> , <i>ger'pε:</i> = grpe ⁹ 'satovje', <i>ce'pε:</i> = cepé 'cepec', <i>mū'xε:</i> [OLA] 'muha', <i>bu'je:</i> = bolhe, <i>sku'zε:</i> [JF, JH] 'solza', <i>bed're:</i> [JH] 'stegno', <i>'pe:t</i> , <i>de've:t</i> , <i>de'sε:t</i> ; <i>rε:p</i> , <i>'pe:tek</i> , <i>'pe:ta</i> , prid m <i>s've:ti</i> , prim <i>'ve:kšε</i> 'velik', <i>'ze:te</i> = vzeti, 1ed: <i>'ve:žen</i> , <i>p'le:šen</i> , del -l ž ed <i>'ze:la</i> = vzela; <i>g're:da</i> , <i>'mε:zdrâ</i> [OLA] 'prevleka na mleku', <i>f'tε:gni:te</i> = vtegniti se 'stegniti se', <i>s're:čate</i> , 1ed <i>g'le:dan</i> ;

4 Gradivo za issln. stalno dolge zložnike je (relativnokronološko) razvrščeno glede na (po)psl. tonem in splošnoсловenski naglasni premik ter medsebojno ločeno s podpičji.

5 Imenovalniška in dvojnična oblika v Red izkazujeta prehod v a. p. (c): 1ed *'bi:k*, Red *bi'ka:* ~ *'bi'ka*, Imn *bi'ko'vje* ~ *'bi'ki* [JF].

6 Po analogiji tudi 1ed *pe'li:n* (vendar pričakovano 1ed *pe'lin* [JF, JH] in Red *pe'li:na* oz. *pe'li:na* [JF, JH]).

7 Tudi *'žâne*.

8 Tudi *'køse*.

9 Poknjženo kot *grpa* v Bezlaj 1977: 183 in kot *gerp-* (nejasno) v SLA 2.2: 278.

< *č-	v primeru	<i>j̥e:tra;</i>
< *č̥		<i>p̥e:č, l̥e:t, m̥e:t</i> = med, <i>s̥f̥ce:</i> , <i>ve'č̥e:r, f̥č̥e:la</i> = bečela 'čebela', <i>s̥f̥še:n, ku're:n</i> = koren 'korenina', <i>pe'pe:u, je's̥e:n</i> 'jesén', <i>je's̥e:n</i> ¹⁰ 'jêsen', <i>zna'm̥e:ne</i> , Red: <i>i'm̥e:na, 'č̥e:r̥e</i> 'hči', Imn <i>lid'je</i> = ljudje, prid ž <i>ve's̥e:la, š̥e:st, tri'je</i> = trije; tudi: <i>ne:bu ~ ne'bou</i> [JH];
< *ž-	po zgodnji podaljšavi	Imn <i>'re:bra, ne'be:sa;</i>
	po podaljšavi (prekm. inovacija) ¹¹	1ed: <i>pre'd̥e:n</i> = predem, <i>ne's̥e:n</i> = nesem, <i>du'be:n</i> = dolbem, <i>ku'č̥e:n</i> = tolčem, <i>ku'ne:n</i> = kolnem, <i>že'ne:n</i> = ženem [OLA], 2ed <i>ne's̥e:š</i> , 3ed: <i>ne's̥e:, te'č̥e:, cve't̥e:, ski'be:</i> = skube, <i>zu'v̥e:</i> [OLA] = zove 'klicati', <i>ble'je:</i> [OLA] 'blejati', <i>ze'be:</i> ;
	v položaju pred <i>r</i>	<i>'pe:r̥je;</i>
< *ž̥	morda v položaju ob <i>n</i> v primerih	<i>š̥e:n</i> 'vrsta kožnega vnetja', 1ed <i>ž̥r̥e:n;</i>
< *ž̥		<i>'v̥e:s, d̥e:n, p̥e:n</i> = panj 'tnalo', <i>'te:st, l̥e:n, 'č̥e:st, vi'je:r</i> = viher 'vihar', <i>la'ke:t</i> 'komolec', <i>nu'xe:t</i> = nohet, <i>vu'ze:u</i> [OLA] = vozal, <i>su'ke:u</i> = sokelj 'grča', Rmn <i>me'ke:u</i> 'metla', ¹²
< *ž̥-	v primeru	prid m <i>'pe:s̥je</i> = pasji;
< *ž̥		<i>čun'ke:u</i> = čontelj (po Furlan 2013: 123), ¹³ <i>gli'že:n</i> = gleženj, <i>pe'd̥e:n</i> = pedenj 'ped', <i>ru'ge:u</i> [OLA] = rogelj 'rog';
< umično naglašenege <i>e</i>	v primeru	<i>sp'r̥e:vut</i> = sprevod 'pogreb';
< *r̥	v položaju pred <i>r</i>	<i>me'je:r</i> = mehira 'mehur', <i>pas't̥e:r, p̥a'pe:r</i> [OLA] = papir, <i>'me:r</i> = mir, Med <i>n̥a 'm̥e:ri</i> [OLA], Imn <i>uc'v̥e:rki</i> [OLA], <i>se's̥e:run</i> [OLA] = vseširok 'povsod';
	v izposojenkah	<i>'v̥e:rt</i> = virt ¹⁴ 'gospodar';
<i>ei</i>	< *č̥	<i>k'lejt, re'ič</i> 'beseda', <i>c'v̥ejt</i> [OLA], <i>s'rejn, č'rejp</i> = črep 'strešna opeka', <i>s'neik</i> = sneg, <i>'lejs</i> 'gozd', <i>'brejk</i> 'hrib, grič, breg', <i>v'rejme, s'rejda, 'lejlu, k'rejsek</i> = kresak 'kresnica' [OLA], I/Tdv: <i>č̥e'r̥e'j̥</i> ¹⁵ 'hči', <i>ku's̥e'j̥</i> ¹⁶ 'kosa', Idv <i>ru'ke'j̥</i> , ¹⁷ Tdv <i>nu'ge'j̥</i> , ¹⁸ Med <i>f's̥e'j̥ne</i> 'seno', prid ž <i>'lejva</i> , prid m <i>p'rejgn̥i</i> = prednji, <i>p'rej̥k</i> 'čez'; <i>k'lejš̥če, p̥e'isik, vu'd̥ej̥r</i> = voder 'oselnik', prid m: <i>s'lej̥pe, 'lej̥pe, 'bej̥le, prisl 'rejs̥an</i> 'res', prid ž <i>'rejtka, utp'rej̥te; 'dej̥te,</i>

10 Red *je's̥e:na* [JF] oz. *jes'na*: [JH].

11 Rigler 2001: 68–69; Greenberg 2002: 105.

12 V primeru *'la:š* = laž gre za vpliv knjižnega jezika.13 Sln. dial. izpeljanka **čont-elj*, Red **čont-lja* 'kar je v zvezi s kostjo' < **-ɔl'ɔ* iz *č̥onta* f 'kost' z dial. razvojem *tl* > *kl* (Furlan 2013: 123).14 Po glasovno-pravopisnem načelu poknjženo (Šekli v SLA 2.2: 58) *virt* < **(virt)*-ɔ ← nem. *Wirt* 'gospodar, zakonski mož' (Nartnik v SLA 1.2: 298).15 Tudi *'č̥e:r̥e:*.16 Tudi *'k̥oše:*.17 Tudi *'r̥oūke:*.18 Tudi *'noūgi:*.

			<p><i>g'hēizdu, 'vejdru, 'mlejku, s'veiča, z'veizda, s'tejna, č'rejda, prid ž s'leipa, m'rejti = umreti; 'vejka = vejka 'veja', 'mešec, pun'deilek, b'rejze [OLA], Imn: 'lejta, 'mešta [JH],¹⁹ Rmn b'rejš [JH] 'breza', prtul'ejje = protoletje 'pomlad', led 'šejkan,²⁰ 3ed 'vejne [OLA] = vene; po izpadu izglasnega x: 'mej = meh, g'rej = greh, s'mej = smeh; tudi (po Kapović 2015: 396–397):²¹ s'vejlja = švelja 'šivilja';</i></p>
	v izposojenkah		<i>šak'rejt 'stranišče', 'kejp²² = kep [OLA] 'slika';</i>
a:	< *ā		<p><i>v'la:s = vlas 'las', ('kukurčna) v'la:t ' (koruzni) storž', s'la:p = slap, g'ra:t = grad, p'ra:i = prah, z'ma:s = zmaz 'omet', Red: pu'ja:sa = pojasa 'pas', zu'ba;²³ dru'ba: 'črevo', gnu'ja;²⁴ ub'la:čnu, m'la:iše, du'ma:, d'va; 'sva:k, m'la:i, 'ra:st = hrast, k'ra:u = kralj, Imn k'ra:lē = kralji, ž'ga:nike 'žganci', s'va:k, prid m 'na:geu = nagel, ku'ma:r, fče'la:r = bečelar 'čmrlj', ku'va:č, ku'la:č = kolač 'hlebec', usi'pa:č = osipač 'dvojni plug', pu'ta:č = potač 'kolo', ru'ka:f = rokav, vi'na:k = uljnjak (prim. Furlan v Bezljaj 2005: 319) 'čebelnjak', saduv'na:k, sir'ma:k = siromak 'bajtar', bi'la:k [OLA] = beljak, ni'ma:k = nemak [OLA] 'neumen človek', ma'na:k [JH] = manjak 'len človek', čū'da:k, kisi'la:k = kiseljak 'skuta', ul'ta:r, zi'da:r, zvu'na:r 'mežnar, cerkveni ključar', guspu'da:r, 'va:pnu = vapno 'apno'; b'ra:da, t'ra:va, g'la:va; piš'ča:u, 'pa:vuk = pavok 'pajek' (Red 'pa:vuka), 'pa:lec, 'za:lec [OLA] = žalec 'želo', Rmn: k'ra:f, ja:gut [JH] 'jagoda', 'la:č [JH] = hlač, 'za:vec = zavec 'zajec', 'ma:čka, 'la:pec = hlapec, zd'ra:vje [OLA], b'ra:tjā (skup.) [OLA], na'va:da, prid m p'ra:ve = pravi, led: p'ra:vin = pravim 'praviti, reči', 'da:m,²⁵ z'na:n;²⁶</i></p>
	< *ā	v primerih	<i>ci'ga:n, ub'ra:s [OLA] = obraz;</i>
	< a	po umiku novega cirkumfleksa	<i>'za:gradā [OLA], 'za:gluzda = zaglozda²⁷ 'cokla za podkladanje kolesa', 'za:tanik [JF] = zatolnik (Furlan 2005a) 'tilnik', Imn 'za:pixi ~ 'za:pji ~ 'za:pji [OLA] 'zamet';</i>
		v izposojenkah	<i>'fa:rba, prid m ble'ka:tē 'trebušast', 'va:nkiš 'blazina za pod glavo', 'ta:u = talj 'del', š'pa:is 'shramba', 'va:ga, Med (on je v) 'na:tē = (on je v) nathi (Horvat v SLA 1.2: 207) 'nahod', pai'da:š 'prijatelj', Med pu 'va:raše 'mesto', san'da:lē;</i>

19 Po analogiji Imn 'mešta [IL].

20 Nedoločnik 'šekati.

21 Nastanek novega cirkumfleksa na mestu novega akuta, primerjaj tudi 'kōuža, s'kōurja 'lubje, sren'.

22 Madž. kēp.

23 Tudi 'zoūba.

24 Tudi g'nuja.

25 Nedoločnik 'dāte.

26 Nedoločnik z'nāte.

27 Poknjžižitev po Ramovš 1924: 151. Bezljaj 1977: 167 v tem vidi ohranjeno starejše stanje od *gvozd. Poknjžižitev v SLA 3.2: 352 je zag//ozda (// ≥ l).

<i>ou</i>	< * \bar{o}		' <i>mouš</i> , ' <i>zoup</i> = zob, ' <i>drouk</i> = drog, ' <i>louk</i> (Med ' <i>louge</i>) 'log, gozd', ' <i>p'rout</i> [OLA] = prot/prod, ' <i>roup</i> = rob 'skrajni zunanji del česa', ' <i>k'rouk</i> [JH] = krog, Imn <i>ut'roube</i> = otrobi, <i>gu'loyp</i> = golob, ' <i>k'loyp</i> , ' <i>gouska</i> , ' <i>goužef</i> [JH] = gožev 'gožva', Ted ž: <i>nu'gou</i> , ' <i>ku'sou</i> , <i>že'nou</i> (~ 'žānu); prid m: ' <i>mouten</i> , ' <i>mouder</i> , ' <i>roubec</i> 'ruta', ' <i>kout</i> [OLA], (' <i>nit za</i>) ' <i>voutek</i> [OLA] = votek, ' <i>poūt</i> 'steza', ' <i>goušča</i> , ' <i>mu'gouče</i> , prid m: ' <i>vouske</i> = ozki, <i>k'routi</i> [OLA] (star.) = kroti/knj. kruti 'trd, močan'; ' <i>rouka</i> ; ²⁸ ' <i>poupek</i> , ' <i>goubec</i> ;
	< * \bar{o}	po umiku novega cirkumfleksa (Furlan 2005b: 407, op. 3) ²⁹	' <i>gousanca</i> = gosjenica; ³⁰
	< * \bar{o}		' <i>boyk</i> = bog, ' <i>nous</i> , ' <i>z'voun</i> , ' <i>b'rout</i> = brod, ' <i>moust</i> , ' <i>p'loūt</i> 'plot, ograja', ' <i>tour</i> = thor 'dihur', ' <i>hout</i> = hod 'hoja', ' <i>bour</i> [OLA] = bor, ' <i>za'pouvit</i> = zapoved, ' <i>goura</i> , ³¹ Red ' <i>vouza</i> (~ <i>vu'za</i>); Oed ž: <i>z vas'jouf</i> , <i>s čer'jouf</i> 'hčer', <i>s</i> <i>peč'jouf</i> , <i>z nuč'jouf</i> , <i>s krv'jouf</i> , <i>s ku'souf</i> , <i>z že'nouf</i> (~ <i>z</i> <i>žānuf</i>), <i>z ru'kouf</i> , <i>z bra'douf</i> , Imn: <i>si'nouve</i> in <i>si'nouje</i> , <i>vla'souve</i> = vlasovje, <i>zu'bouve</i> = zobovje, <i>čun'klouve</i> = čontlovje 'pregibi prstov', <i>srš'nouve</i> [JH] 'sršen', Rmn: <i>vla'souf</i> , <i>zu'bouf</i> , <i>si'nouf</i> , <i>p'souf</i> , Omn <i>z di'couf</i> 'otrok', <i>put'kouf</i> = podkov 'podkev pri konju', <i>čer'vou</i> 'trebuh', <i>dre'vou</i> 'drevo, krsta', <i>o'kou</i> = oko, <i>ne'bou</i> , <i>me'sou</i> , <i>pru'sou</i> = proso, <i>se'nou</i> , <i>slu'bou</i> ³² [OLA] = slovô, <i>tes'tou</i> , <i>te'lou</i> , <i>pes'tou</i> = pesto 'osrednji del kolesa, skozi katerega gre os', <i>ku'kout</i> = kokot 'petelin', ' <i>houč</i> , ' <i>mouč</i> , ' <i>koula</i> 'voz', <i>s'voura</i> = svora 'sora', <i>k'voučka</i> 'koklja', ' <i>mourje</i> , <i>si'routa</i> , <i>li'pou</i> , ' <i>tou</i> , <i>s'tou</i> , tudi: ³³ ' <i>kouža</i> , ³⁴ <i>s'kouerja</i> 'lubje, sren' (po Kapovič 2015: 396–397);
	< * \bar{o}	po umiku novega cirkumfleksa	' <i>outava</i> , ³⁵ Imn: ' <i>kouřitā</i> , ' <i>koulina</i> 'koleno' [JH];
	< * \bar{o}	po zgodnji podaljšavi	Imn ' <i>oukna</i> 'okno', ' <i>k'rousna</i> (skup.) ³⁶ 'statve', Rmn: ' <i>kous</i> 'koza', ' <i>ous</i> 'osa';
	< * $\bar{ö}$ -	v položaju za v	<i>vougelje</i> = ogelje 'oglje', prid m: ' <i>vouteu</i> = votel;
	v izposojenkah		' <i>roumar</i> , ' <i>s'koula</i> = škola 'šola', ' <i>pa'rroun</i> , Imn ' <i>šoupe</i> = šope 'škopa', <i>u'kouruš</i> = *obkoroš/obkoruš ³⁷ 'kor', <i>sa'bou</i> = sabol 'krojač', <i>kan'zour</i> = kanžor 'merjasec';
[<i>uo</i>]	< * \bar{o}	v položaju pred j	<i>g'nuoj</i> , ³⁸ ' <i>luoj</i> , ³⁹ Ded ' <i>h'ouj</i> [OLA] = njoj 'njej', ' <i>h'oujcu</i> [OLA] = noco 'danes ponoči';

28 Po analogiji tudi '*houga*.

29 Marc L. Greenberg, ustno.

30 Prim. Gostenčnik 2022b: 134, op. 27.

31 Iz tožilniške predložne zveze *na goro*.

32 Prim. Furlan 2012: 58.

33 Gl. op. 21.

34 Prim. Gostenčnik 2022b: 144.

35 Prim. tudi Greenberg 2002: 123.

36 ← **krosnò* (Ied).37 Prim. madž. *kórus* 'kor'.38 Tudi *g'nuj*.39 Tudi '*luj*.

uu	< * \bar{f}		'vuuk, 'guut = golt 'grlo', 'čuun 'čoln', 'pu:š [OLA] = polž, prid m 'dužen = dolžen, prid m mn: 'žuuti = žolti 'plavi', 'duuge = dolgi, tudi ž 'duuga, 3ed 'mu:vi [OLA] = molvi 'zavijati, tuliti', 'kuučte = tolči;
		v izposojenkah	ka'puut 'suknjič', k'ruuglica = kruglica, 'ruut = rud 'oje';
üü	< * \bar{u}		'vüüş = uš, 'lü:skâ [OLA], prid s p'lüüžnu, prid ž d'rüuga, 'lüüpatē = lupati 'ličkati'; k'lüuč, p'lüüča, jü:nec [OLA] 'vol', 1ed 'lüüplen = lupljem 'lupiti'; 'dü:šâ [OLA], 'vüüzda; Rmn 'küür 'kokoš', ⁴⁰ 'lüükna, 'küürnek = kurnjak 'kurnica', g'rüüşka, prid m k'rüüşne, 3ed 'süüme;
	< * \bar{u} -		jüüžina = južina 'malica';
	< * \bar{i}	po asimilaciji ⁴¹	b'lüüze = blizu, je 'tüü [OLA] = (on) je tiho, 'hü:uf [OLA] = njihov, Red 'hü:uvugâ [OLA] = njihovega;
	< * \bar{u}	po umiku novega cirkumfleksa	'sü:sävâ [OLA] 'suša';
		v izposojenkah	š'tüüfka = škufka 'smrekov storž', 'büür = bur 'jez', 'küüna 'kuhinja';
[üi]	< * \bar{u}		Red: le'düi [OLA] = ledu, si'nüi [OLA, JF] = sinu, me'düi [OLA, JF] = medu, le'nüi [OLA] = lanu.

3.3.1.2 Kratki naglašeni samoglasniki

issln.		Gradivo
i	< * \bar{i} -	'iža 'hiša', 'soba', 'lipa, 'žila, 'sila [JH], 'hiva, s'linâ [OLA], s'livâ [OLA], ž'lica, 'riba, 'griva ~ g'ribâ ⁴² [OLA], 'istina 'resnica', bla'zina, 'ibovina = ibovina 'cvetnonedeljska butara' (Furlan, NESSJ), ver'tiña 'gospodinja', ru'čica, pes'nica = pestnica 'pest', ple'nica, muš'nicâ [OLA] = mošnjica 'strok', rav'nica [JF], li'sica, pše'nica, te'tica 'teta', guš'čica = koščica 'peška', miseu [OLA], 'tikef = tikev 'buča', Red 'miše, Imn: bi'llice 'jajce', rume'nice 'pirh', f'tice, ku'lime, p'icek 'piščanec', Red bu'žica 'božič, ug'hišče, 'žitu 'žito', 'rž', 'šilu, ku'pitu, 'silje [OLA] 'žito', ka'dilu [JH], prid m 'niske, ž 'kisila [JH], puškrupite 'kropiti', mu'lite, du'jite = dojiti 'molsti', 'viditi, fku'pite ⁴³ = vkopiti 'skopiti', nu'site, lu'vite, 1ed 'iščen = iščem, 2ed z'digneš;

40 K Ied 'küra.

41 Ramovš (1935: 171) je »labializacija i > ü« kot značilnost slovenskogoriškega (»goričanskega«), prleškega in prekmurskega narečja razlagal z asimilacijo na sosednje soglasnike ali kot prekozložno asimilacijo i-u > ü-u oz. i-o > ü-o.

42 Gl. op. 32.

43 3ed f'ka:plâ [OLA].

< * <i>i</i>		<i>'miš</i> (ž), <i>'nit</i> , <i>'rit</i> , <i>'sir</i> , <i>'sit</i> , <i>'bič</i> , Imn <i>p'si</i> ;
< * <i>ɨ</i>	v položaju pred <i>n</i>	<i>s'viña</i> , <i>b'riñe</i> , ⁴⁴ <i>'šiñek</i> = šijnjak 'vrat, tilnik', <i>mrav'linek</i> = mravljinjak 'mravljišče', <i>křtu'vinek</i> [OLA] = krtovinjak 'krtina';
	v položaju pred <i>n</i>	<i>'sin</i> , 1ed: <i>tr'pin</i> , <i>lu'vin</i> ⁴⁵ [JH], <i>pr'din</i> ⁴⁶ [JH], <i>zvu'nin</i> ⁴⁷ [JH];
< * <i>ē</i>	v primerih (števniki)	<i>'pidesit</i> , <i>de'videsit</i> ;
po umiku s kratkega notranjega zloga na prednaglasno dolžino/kračino	na * <i>i</i>	<i>viskē</i> = visoki;
< * <i>r</i> (skupaj z <i>r</i> pred * <i>j</i> < * <i>x</i>)		<i>v'rij</i> = vrh;
v izposojenkah		<i>'cintur</i> 'pokopališče', <i>'cigeu</i> 'opeka', <i>ušta'rija</i> , <i>'binkušte</i> , <i>'firma</i> 'birma', del -l ž <i>št'rikala</i> , <i>frišku</i> 'hitro';
<i>ę</i>	< * <i>ě</i> -	<i>b'ręza</i> , <i>'cęsta</i> , <i>'rępa</i> , <i>'męra</i> , <i>'pęna</i> , <i>ne'vesta</i> , <i>s'třęa</i> = streha, <i>'dękla</i> , <i>'pęka</i> , <i>'teńń</i> [OLA] = tenja 'senca', <i>ne'dęla</i> , <i>č'reńńa</i> , ⁴⁸ <i>b'ręskef</i> , ⁴⁹ <i>'letu</i> 'leto, poletje', <i>ku'lęnu</i> , <i>žę'lęzu</i> , <i>p'lęve</i> , <i>'sęme</i> , <i>'tęme</i> , <i>b'ręme</i> , <i>'sęver</i> 'severni veter', <i>'dędek</i> , <i>s'vęder</i> , <i>'ręzate</i> , <i>'dęlate</i> (tudi 1ed <i>'dęlan</i>), <i>tr'pęte</i> , <i>'s'ę:kate</i> , <i>pu'vędate</i> , <i>ve'letu</i> 'ukazati', 'povedati', <i>ži'vęti</i> [OLA], <i>s'idęte</i> , <i>m'lęti</i> , <i>'jęste</i> = jesti 'jesti', 'hrana', <i>s'tęte</i> = hoteti;
	< * <i>č</i>	<i>'sę</i> = sēm, <i>up'lęn</i> ⁵⁰ = oplen;
	< * <i>ě</i>	v položaju za <i>r</i> v primerih <i>ž'rębec</i> , <i>č'rępńa</i> = črepnja 'črepinja', <i>p'ręklet</i> = predklet 'veža';
	v primerih	<i>'lęšnik</i> , ⁵¹ <i>dęčku</i> = dečko;
	< * <i>ę</i>	v položaju pred <i>u</i> del -l m ed <i>'zęu</i> = vzel;
	< * <i>ǰ</i> -	v položaju ob <i>j</i> (> 0) <i>s'nęa</i> = snaha;
v izposojenkah		<i>d'ręta</i> , <i>'lęder</i> , prid m <i>'lędrnę</i> 'usnjen', <i>p'rędga</i> 'pridiga', <i>p'ręmza</i> ;

44 Primerjaj z dolžino v primerih, kot so (vse [OLA]) *'li:čje*, *b'ręizje*, *zd'ra:vje*, *b'ra:tjń* (skup.).

45 2ed *lu'viš*, 3ed *lu'viš*.

46 2ed *pr'di:š*, 3ed *pr'di*.

47 2ed *zvu'niš*.

48 V kolikor ne gre za odraz **ě* in položajni razvoj za *r*.

49 Gl. prejšnjo opombo.

50 V drugih zapisih je oblika označena kot redka, kot običajna pa v Ftičar 1957 *'oplin* (z nespremenjenim naglasnim mestom v vseh ostalih sklonih) in *up'lęn* (Red *up'lęna*) oz. Horvat 1963 *'oplin* (z nespremenjenim naglasnim mestom v vseh ostalih sklonih). Obliki *up'lęn* Red *up'lęna* in *up'lęn* Red *up'lęna* kažeta na psl. **oplěnb* (a), pri oblikah *'oplin* Red *'oplina* in *'oplin* Red *'oplina* lahko predvidevamo umik s kratkega notranjega zloga na prednaglasno kračino in izravnavo v odvisnih sklonih.

51 Morda gre za krajšavo dolgega naglašenege zloga pred soglasniškim sklopom, kot navaja tudi Greenberg (2002: 119, op. 21) za govor Brd (gradivo za leksema *brńva* in *lešnik*), kjer gre sicer za regularen pojav. V Ftičar 1957, Horvat 1963 in Ftičar – Logar 1969–1971 je sicer navedena tvorjenka *'lęšnek* = lešnjak.

<i>ä</i>	< umično naglašeneda <i>e</i>		<i>čälu, 'räbru, 'bädrü 'stegno', 'täle, 'sästra, 'zämla, 'rätkef, 'čäsnek = česnek 'česen', 'näste, nam 'läžat [ɪɪ], del -l ž ed: s'päkla, p'läla [ɪɪ] = pletla, 'näsla, Ded 'täbe, Red 'ätuga = etoga 'ta', 'äden; tudi 'päru = pero;</i>
	< * <i>ē</i> -		<i>s'räča, 'dätelca = deteljica 'detelja', Red: di'täta, te'läta, prid ž ž'mätna = žmetna 'težek', puk'läknutę = pokleknoti, p'rästeę;</i>
	< * <i>ē</i>		<i>'zät = zet, 'väč, nam 'žät [ɪɪ];</i>
	< * <i>e</i> , po umiku naglasa		<i>'jäčmen, 'jäzik;</i>
	< * <i>ē</i> -		<i>'zälje = zelje, 'mäla = melja 'moka', Red k'mäta, prid m ne'bäškę, 1ed: 'mälen = meljem, 'mäčen = mečem, 3ed k'läple = kleplje, del -l m ed: 'päkeę = pekel, 'näseę, f'čära 'včeraj', s'täre = kateri, 'säden '7';</i>
	< * <i>ē</i>		<i>k'mät;</i>
	< * <i>ē</i> -	v položaju med dvema <i>v</i>	<i>'väverca;</i>
		v primeru	<i>t'jäden = teden;</i>
	< * <i>ē</i>	v položaju ob <i>r</i>	<i>'rän = hren;</i>
	< * <i>ä</i> -		<i>'mäša, 'säne = sanje, d'väre = dveri 'vrata', prid m: 'väškę = vaški, 'läjkę = lahki;</i>
	< * <i>ä</i>		<i>'däsch 'dež', 'päš, g'näs = dnes 'danes';</i>
	< * <i>ä</i>	v položaju pred <i>j</i> (< * <i>x</i>)	<i>mäj = mah;</i>
	< umično naglašeneda <i>ə</i>		<i>'däska, 'päčka, s'täber, 'čäber, š'kegen [OLA] = skedenj 'sadvnjak', 'mägla, 'päkeę, s'teblu [OLA];</i>
	po umiku novega cirkumfleksa	na * <i>ē</i>	<i>p'räsika = preseka;</i>
	po umiku s kratkega notranjega zloga na prednaglasno dolžino/kračino	na * <i>e</i>	<i>'čätrtek, prid m: 'välki, 'däbeli, p'lätene;</i>
		na * <i>a</i>	<i>'däleč;</i>
		v izposojenkah	prid m 'bätežen = betežen 'bolan';
	v izposojenkah		<i>c'väk 'žebelj', pru'säcija = prošecija 'procesija', c'mär 'sirotka', 'bätek = beteg 'bolezen', 'räca = reca 'raca', 'jätika, 'jäspren, 'zäghäne, 'jäzeru 'tisoč';</i>

<p>ǎ < *ǎ-</p> <p>< *-ǎ</p> <p>< *a</p> <p>< umično naglašenege e</p> <p>< *e</p> <p>< *j</p> <p>v izposojenkah</p> <p>ø < *ø-</p> <p>< *-ø</p> <p>< *ø-</p>	<p>< *a</p> <p>po umiku naglasa z zadnjega kratkega zaprtega zloga</p> <p>po umiku novega cirkumfleksa</p> <p>po asimilaciji (Furlan v Bezljaj 2005: 445)</p> <p>po umiku naglasa z zadnjega kratkega zaprtega zloga v primerih</p> <p>skupaj z r (ǎ + r) v primeru</p>	<p>'kâmen, 'gâber, 'jâvur, 'kâšeŷ = kašelj, Red: b'râta, p'râgâ [OLA], 'sâtu, 'jâbuku, 'kâča, m'lâka, 'râna, 'žâba, 'jâguda = jagoda, lu'pâtâ [OLA], ku'sâra, 'mâma, k'râva, 'bâba [JH], 'skâla, 'mâčeja = mačeha, 'mrâvla, 'pâlica [JH], sest'rânâ [OLA] = sestrana 'sestrična', 'pâvučina = pavočina 'pajčevina', 'mâtę, 'jâblan (ž) 'jablana', 'zâitru = zajutro 'jutro', Imn: 'râsufe = razsohe 'vile', 'jâsli, la'gâtę, pe'lâtę = peljati, g'râbite, kle'pâtę, 'dâtę, t'kâtę, le'žâti [JH], s'pâti [JH], u'râti [JH], z'nâte 'vedeti', putku'vâtę, te'sâtę;</p> <p>b'rât, g'râi = grah 'fižol', 'bât = bat 'palica', p'râk [OLA] = prag, 'kât = kad, Red p'sâ, prid m: zd'râf, razug'lâf [OLA] = razoglav, p'râf, 'kâ 'kaj', 'tân = tam;</p> <p>'âdvent, p'râščič [OLA];</p> <p>'zâstava, 'pâsikâ [OLA] = paseka 'travnik z drevjem ob njivi';</p> <p>'žâlut = želod;</p> <p>'jâlič⁵² = jelič 'smreka', 'jelka', 'âdna⁵³ 'ena';</p> <p>'čârni = črni;</p> <p>'pâpuč 'copata', 'lâmpa 'ustnica', g'lâžvina 'steklo', s'pârat 'štedilnik', 'âmer = hamer 'kladivo', 'fâlat = falat 'hlod', 'kos', s'kâf, pârâ'dâjs [OLA], pu'gâča [JH] 'potica';</p> <p>'vôla, 'nôša, s'kôda, 'șo = soha, 'jôusa = jolsa 'jelsa', su'bôta, 'posteu = postelj, 'ôder, prid m 'dôber, ž ed s'pôdaña⁵⁴ = spodnja 'spodnja', 1 ed: 'nôsin, p'rôsin, 'môren, 'ôdin = hodim, 3ed: 'ôdi [JH], 'vôna 'smrdeti', 'vôzi [OLA], del -l m ed: 'môgeŷ, 'nôsu, prisl s'nôčkar 'sinoči', 'on,⁵⁵ Red 'ôga, 'ôsen = osem;</p> <p>g'rôp, st'rôp, 'nôš = nož, s'nôp 'butara', 'post, s'kof, 'pôt = pod, 'kôš, 'čôk, k'rôp, 'kôn,⁵⁶ 'vôu, k'lô = tlo, d'nô, 'gor, 'dôl;</p> <p>'dôga, 'božâ'dôgâ [OLA] = božja doga 'mavrica', 'gôba, 'ôčâ, 'môkâ [OLA] = moka/knj. muka, 'rôpček, 3ed 'vôše 'vohati';</p>
---	--	--

52 'jâlič < issln. *jedlič < psl. *jedliti (F1).

53 Tudi 'âdna.

54 Horvat 1963 ucpu'da:na = odspodanja.

55 Ftičar 1957 'un; Horvat 1963 'un.

56 Ftičar 1957 'kuñ; Horvat 1963 'kuñ; OLA 'kuñ.

	< *-ǫ		<i>st'rok</i> ;
	< *ǭ	v primerih	<i>'noṭre, 'moški</i> ;
	< umično naglašeneга o		<i>'voda, 'koša, 'osa, 'koza, 'potkef, 'torc = toreč, 'potuk = potok, 'božič, 'oriṭ = oreh, 'kožij [OLA] = kožuš, 'ogeñ, 'košec, 'konec,⁵⁷ 'lonec,⁵⁸ č'lovik, 'koṭey, 'oča, 'topulā [OLA] = topola 'topol', Red: 'noža [OLA], s'tolā [OLA], Imn s'tole 'miza', 'oknu 'okno', 'šipa', prid m 'boži, ž 'moja, s 'dōbru, 'gore = gori, 'dole = dolí, g'lodate;⁵⁹</i>
	< *o-	po umiku naglasa z zadnjega kratkega zaprtega zloga	<i>'poṭplat = podplat, 'količ 'kol', 'ročnik 'držalo pri cepu', 'obit = obed 'kosilo', 'pōzoi [OLA] 'zmaj', 'olip = olup 'olupek';</i>
	po umiku novega cirkumfleksa	na o	<i>'moṭika [OLA],⁶⁰ 'ofčičā [OLA] = ovčica;⁶¹</i>
		na ǫ	<i>'robača = robača 'srajca';⁶²</i>
	po umiku s kratkega notranjega zloga na prednaglasno kračino/dolžino	na ǫ	<i>g'lōbuke, g'lōpke 'globok';</i>
	< *ō	v primerih	<i>'rot = rod 'sorodstvo', 'dōm [OLA];</i>
		po asimilaciji -ov	<i>du'moṭy;</i>
	< *-ě	po asimilaciji *-ěl v primeru	<i>'jo = jel 'jedel';</i>
	v izposojenkah		<i>'čonta 'kost',⁶³ 'cota, 'gomba 'gumb',⁶⁴ 'bonta 'trgovina',⁶⁵ 'ostija = hostija, k'rota 'krastača', 'mošt, 'goštan 'kostanj', š'pōr 'ključavnica', 'podgan (ž) [JH] = podgan 'podgana';</i>
u	< *ī̄		<i>'žuč [OLA] = žolč, 'žuna, s'kuza 'solza', 'bua = bolha, Imn 'stube 'stopnice';</i>
	< *ī̇-		<i>'vuna = volna, 'sunce = solnce, Red 'puja = polha, prid ž 'puna;</i>
	< *-ī̇		<i>'puī = polh, prid m 'pun = poln;</i>
	< *i̇-	v primerih	<i>'kučma,⁶⁶ 'kukarca 'koruza';</i>
	< *-i̇		<i>'juk = jug;</i>
	< *ī̇	v položaju ob prehodnem j	<i>'mujcek = muček, 'kujsek [OLA] 'ščene';</i>
	< *i̇	v položaju ob m	<i>s'muče, v izposojenki 'kuma = kuma 'boter';</i>

57 Tudi *'kunec*; Horvat 1963 *'kunec*; OLA *'kunec*.

58 Tudi *'lunec*; Ftičar 1957 *'lunec*, Horvat 1963 *'lunec*.

59 Ftičar 1957 *glu'dati*; Horvat 1963 *glu'dāti*.

60 Rmn *'moṭik* [OLA].

61 Gl. op. 72

62 Rmn *'roṭbač* [JH].

63 Ftičar 1957 *'čunta*; Horvat 1964 *'čunta*; OLA *'čuntā*.

64 Ftičar 1957 *'gumba*; Horvat 1964 *'gumba*.

65 Ftičar 1957 *'bunta*; Horvat 1964 *'bunta*.

66 Verjetno novejša, prim. Ftičar 1957 *š'nofka*; Horvat 1964 *š'nofka* 'kučma'.

	< umično naglašenega <i>o</i>	v položaju pred <i>n/n̄</i>	<i>'lunec</i> = lonec, <i>'kunec</i> = konec, ⁶⁷ <i>'kuńek</i> [OLA] = konjek 'kobilica';
	< * <i>o</i> -	v primeru	Imn <i>'ruče</i> = roče 'naramnice' (Furlan v Bezljaj 1995: 204); ⁶⁸
	< * <i>o</i>	po umiku novega cirkumfleksa	<i>'utrɔba</i> [OLA] 'maternica';
	v izposojenkah		<i>'gubač</i> 'šiška', <i>'šujster</i> 'čevljar', <i>'luitra</i> 'stranska deska na vozu', Imn: <i>ž št'rumfle</i> 'nogavice', m Imn <i>k'rumple</i> 'krompir' (skup.); ⁶⁹
[<i>ö</i>]	< * <i>ě</i> ¹	v položaju za <i>v</i>	<i>'vöra</i> = vera, 3ed <i>'vörje</i> [OLA] = verje 'verjeti', <i>'vöter</i> = veter;
		v položaju pred <i>ʉ</i>	<i>š'töy</i> = htel 'hoteti', <i>m'löy</i> = mlel;
	< * <i>ə</i>	v položaju za <i>v</i>	<i>'vö</i> 'vèn', <i>'vözurati</i> [JF] = ven izorati 'izorati';
	< * <i>u</i>	v položaju pred <i>r</i>	<i>'vöra</i> = ura;
	< * <i>i</i>	po umiku s kratkega notranjega zloga na prednaglasno dolžino/kračino položaju pred <i>r</i>	prid m <i>šörke</i> = široki;
	< * <i>ü</i>	v izposojenkah v položaju pred <i>r</i>	<i>'börkle</i> 'burklje', <i>'šörc</i> = šurc 'moški predpasnik', <i>'förtuj</i> = furtoh 'ženski predpasnik', <i>'törške</i> = turški;
<i>ü</i>	< * <i>ü</i> -		<i>k'lüka</i> , <i>'küra</i> , <i>'müa</i> = muha, <i>'bükef</i> , Red <i>'küpa</i> , prid m <i>g'lüje</i> 'gluh', <i>'lüščite</i> 'ružiti', <i>p'lüvate</i> ;
	< * <i>-ü</i>		<i>'küp</i> , <i>k'rüj</i> = kruh, <i>'lük</i> 'čebula', <i>v'nük</i> , <i>p'lük</i> , <i>li'püj</i> = lepuh 'lapuh', <i>f'küp</i> = vkup, <i>'tü</i> ;
	< * <i>ü</i>	v položaju pred <i>j</i>	<i>'düj</i> = duh, 3ed <i>'čüje</i> [OLA] 'slišati';
		v položaju ob <i>l</i> (< * <i>l̄</i>)	<i>'lücke</i> = ljudski 'tuj';
		po onemitvi <i>x</i>	<i>'vüu</i> = uho;
	< * <i>u</i>	v primeru	<i>s'tüdenec</i> (prim. Gostenčnik 2022b: 146);
	< * <i>ə</i> -	v položaju pred <i>n</i> v primeru	<i>z'vünske</i> = izvenski 'tujec', 'zunanji';
	< * <i>-i</i>	v položaju pred <i>v/ʉ</i>	del -l m <i>'püü</i> [OLA] = pil, <i>'büü</i> = bil, <i>z'äšüü</i> [OLA], <i>'müva</i> 'midva', <i>'viüva</i> 'vidva', <i>'vüve</i> 'vedve';
	v izposojenkah		<i>g'rünt</i> [JF] 'kmetija', <i>'püta</i> = puta 'brenta', <i>'küga</i> , <i>'püšpek</i> [JH] = pušpek 'škof';

67 *'lunec* (z različico *'lonec*) in *'kunec* sta edina primera s položajnim razvojem v Lebar 1986, prim. 2.2.2.

68 Rmn *'rušč* [JH].

69 Prim. Ftičar 1957 Ied *k'rumpeo*; Horvat 1963, OLA *k'rumpey*.

r < **r̄* in **r̄*

po umiku s kratkega notranjega zloga na prednaglasno dolžino/kračino v izposojenkah

čr̄f 'deževnik', *štr̄k* [OLA] 'štoklja', *kr̄st*, *pr̄st*, *prt* 'rjuha', *tr̄s* [JF, JH] 'trta', *gr̄m*, *m̄rtvec*, *pr̄peu* [JH] = *prpel* 'poper', *sr̄na*, *vr̄ba*, *čr̄čafka* = črčavka 'sodra', 'babje pšeno', *sm̄rt*, *br̄f* = brv, *kr̄f* 'kri', *pus̄tr̄f* = postrv, *žrt* = žrd, Imn: s *pr̄sa*, *dr̄va*, ž *gr̄be* [OLA] 'guba', prid m: *gr̄baf* = grbav, *čr̄stef* [OLA] = črstev 'svez, zdrav', *tr̄de*, 2ed vel *tr̄pe*, del -l m: *dr̄u*, *c'vr̄u*, *m̄ru* = umrl;

dr̄žina = družina, *črtalu*;

m̄rxā [OLA] slabš. 'krava'.

3.3.1.3 Kratki nenaglašeni samoglasniki

issln.

i

< **iK*Ÿ

< **ŸK*iK

< **ēK*Ÿ

< **ŸKēK*

< **eK*Ÿ

< **ŸKēK*⁷⁰

< **uK*Ÿ

< **ŸK*uK

< **əK*Ÿ v primeru

< **ə* v priponi *-*ək*
v primeru

< **ŸK*o v primeru

Gradivo

li'sica, *i'mē:*, *zi'dar:*, Dmn *si'noṃn* = sinovom;

na:viṃ = navilj 'kopica sena za čez noč', *na:stij* = nastilj 'stelja', *koṃlica* 'ročni voziček s štirimi kolesi', *jüüžina* = južina 'malica', *m'la:tite*, 1ed: *pr'ra:vin* = pravim 'reči', *viidin*, 2ed *m'la:tiš*;

kisi'la:k = kiseljak 'skuta', *bi'la:k* [OLA] = beljak, *ni'ma:k* [OLA] = nemak 'neumen človek', *zvi'riina* 'zverina, zver', Omn z *di'coṃf* 'otrok', prid m *li'sāne* 'lesen', ž *vd'i'la:nā* (*s'tejna*) = vdelana (stena) 'zunanji (zid hiše)', 3ed *bi'zi*: [OLA], prisl *li'pou*;

soṃsit = sosed, *č'lovik*, *orij* = oreh, *olij* = olej 'olje', *pr'i:puvist* [OLA] = pripoved, *za'pouvit* = zapoved, *pr'otlike* = protoletje 'pomlad', Imn m *s'tārišje* = starejšje 'starši', s *koṃlina* [JH] 'koleno', *vidite* = videti, del -l ž *ki:pilā* [OLA] = kipela;

gli'žē:n = gleženj, *li'püj* = lepuh 'lapuh';

štirdesit, *pidesit*;

vi'na:k = uljnjak 'čebelnjak' (prim. Furlan v Bezlaj 2005: 319), Imn: *lid'je:* = ljudje, *vi'sij* 'uš', *di'site* = dušiti, 1ed *pis'tin* [OLA] = pustim, 3ed: *ski'be:* = skube, *si'sij*, *li'či:* ~ *li'čij* [OLA] = luči 'vreči';

olip = olup, *kožij* [OLA] = kožuh;

Ted *smi'xoṃ* [OLA] = snaho;

pejsik = pesek;

visiki 'visok';

e	< *-i < *eKŮ < *ŮKeK < *-e < *eKŮ < *ŮKeK < *-e < *eKŮ ⁷⁴ < *ŮKēK ⁷⁵ < *əKŮ < *ə v priponah *-ac, *-ak, *-an, *-an̄	Red ž 'vūšę = uši, Med 'hoūčę, Imn m: 'siņę in 'si'noūve, 'd'ne:ve, 'č'rejvlę, 'gu'loube (~ 'gu'loubje), Omn: z 'dęčkameę, z 'brātameę, s 'siņameę, s 'koņameę, s 'silameę, z 'lejtameę, s 'koūlame 'voz, s 'p'sa:meę, prid m: m'la:dę, 'bejle, p'liitve = plitvi 'plitev', 'liūpate = lupati 'ličkati', 'g'rūstę, p'la:čate, m'la:tite, 'mejšate, s're:čate, b're:čate 'vpiti', b'rūūsite, del -l m mn lu'viļle, vel 2ed: m'la:te, 'trpe; vendar tudi: prid m mn: 'žūūti = žolti 'plavi', 'siņivi, 3ed 'noši, 'rōbi [OLA] = robi 'delati z rokami'; me'sou, pe'dę:n = pedenj 'ped', bre'či: [OLA] 'kriči'; 'pāmet, Imn ž'rejbetā [OLA]; 'tāle, 'dejte, v'rejme, Imn ž: 'zāne, s'kuze 'solza', f'čę:le = bečele 'čebela', 'žābe, 'koše, ⁷¹ 'ziime, 'zimice ⁷² = ozenice 'obrvi', 'trepalnice', Red: 'zāne, ⁷³ 'sāstre; ne'boū, p'se'nica, 3ed: le'tiī, ne'sę, de've:t, de'sę:t, ede'na:įst '11'; 1ed: 'mānen = manem, 'pijšen, 2ed z'digneš = vzdigneš, 'dāleč; 'jāice, 'zālje = zelje, 'voūgelje = oglje, se'mę:ne (skup.), Imn: vla'souūve = vlasovje, zu'boūvje = zobovje, čun'klouūve = čontlovje 'pregibi prstov', vel 2mn 'delaite; pes'tou = pesto 'osrednji del kolesa, skozi katerega gre os', tes'tou, te'lou, se'noū, dre'vou 'drevo, krsta', sredo'voūzen = sredovozen 'gožva', Imn ž ce'pe: = cepę 'cepec'; p'reklet = predklet 'veža'; Imn: peč'ke: 'peška', ves'nice [JF] = vesnice 'vas'; k'liīnec = klinec 'nagelj', gosti'va:nec 'svat', brat'ra:nec, ka'za:lec, 'la:pec = hlapec, ž'rebec, 'pa:lec, 'goūbec, 'mejšec, 'vejīnec, 'roūbec 'ruta', bu'ga:tec [OLA] = bogatec 'bogataš'; 'pe:tek, pun'dęilek, 'āitek 'oče', 'bičęk = bičęk 'žepni nož', k'rejšek [OLA] = kresek 'kresnica', 'vetrek [OLA] 'vetrič', 'dędek, 'poūpek, prid m p'liitek; prid m: 'duūžen = dolžen, 'moūten, 'te:čen [OLA] 'okusen'; 'ogeņ, š'kegen [OLA] = skedenj 'sadvnjak';
---	---	--

71 Tudi ku'sę.

72 K 1ed 'zimica (dolžina v Rmn 'zi'mic [JH]). 1) Naglasno izhodišče je morda *zēnica > *zinica ≥ *zimica, po analogiji na naglasno vzporednico *zēnica (hvala Marku Snoju za slednje). 2) Druga verjetna razlaga je umik novega cirkumfleksa s sredinskega zloga, ki je (redko) nastal na akutirani priponi *-īca iz ne povsem jasnih razlogov. S tem v zvezi so tako izpričane dolžine v govoru Gomilice v primerih, kot so: za'viica = zavica 'zajklja', sti'ni:cā [OLA] = stenica, žan'ji:cā [OLA] (po Kapović 2015: 319–325). Leksem 'zimica bi tako poleg 'ořčicā [OLA] predstavljal drugi izpričan primer takega umika v govoru Gomilice.

73 Tudi že'ne:.

74 Kot dvojnica k i.

75 Glej prejšnjo opombo.

	< sekundarnega <i>a</i> po redukciji samoglasnikov ob zvočnikih	<i>'sunčenca</i> = sončnica, <i>'mrkefca</i> [OLA] 'korenje', <i>žer'be</i> , ⁷⁶ <i>čer'va:č</i> (redko) [OLA] = črvač 'trebušast človek', prid m <i>čer'va:ti</i> [OLA] 'trebušast';
	< včasih iz <i>r</i> (<i>e + r</i>)	prid m <i>er'ja:vi</i> [OLA] 'rjav', 3ed <i>mer'je</i> : [OLA] = umrje, <i>'ober</i> [OLA] = obvrh 'nad'; ⁷⁷
	< * <i>a</i> za <i>n</i> v priponi *- <i>nak</i>	<i>mrav'liček</i> = mravljinjak 'mravljišče', <i>'šinek</i> = šijnjak 'vrat', <i>pus'večnek</i> = posvečnjak 'svečnik', <i>š'ča:vněk</i> = ščavnjak 'kislica', <i>krtu'vinek</i> [OLA] = krtovinjak 'krtina', <i>sk'vourník</i> [OLA] = skvornjak 'škrjanček', <i>'pa:šnek</i> [OLA] = pašnjak 'pašnik';
<i>a</i>	< * <i>aK</i> Ů	<i>la'ke:t</i> 'komolec', <i>ka'za:lec</i> ;
	< *Ů <i>KaK</i>	<i>'delate</i> , del -l m: <i>k'l'paŋ, k'l'e:caŋ</i> ;
	< *- <i>a</i>	<i>'istina</i> 'resnica', <i>'zámla</i> , Red: <i>č'rejva, d'rejva</i> 'drevo', Imn <i>te'l'ata</i> ;
	< * <i>KēK</i> v položaju pred <i>n/m</i>	<i>'gousanca</i> = gosonica, <i>namar'noŋca</i> = nemarnoča 'lenoba';
<i>ā</i>	< * <i>aK</i> Ů	Red <i>dlā'nij</i> : ⁷⁸
<i>u</i>	< * <i>oK</i> Ů	<i>ul'ta:r, ut'roube, u'kou</i> = oko, Imn <i>u'čij, utp'rejete, ub'la:čnu, puv'rejstu</i> = povreslo, <i>pus'veit</i> = posvet 'luč, lesteneč', <i>ku'va:č, pu'ta:č</i> = potač 'kolo', <i>ku'la:č</i> = kolač 'hlebec', <i>ru'ka:f</i> = rokav, <i>ku'ma:r, zvu'na:r, gusp'da:r, nu'se:t</i> = nohet, <i>su'ke:ŋ</i> = sokelj 'grča', <i>gu'loŋp</i> = golob, <i>ku're:n</i> = koren 'korenina', <i>vu'dejr</i> = voder 'oselnik', <i>pu'ja:s</i> [OLA] = pojas 'pas', <i>ku'kouf</i> = kokot 'petelin', <i>pun'dejlek, sadu'ña:k, pu'sta:čka</i> [JH] = postačka (SLA 2.2: 310) 'greda', <i>drubu'vinā</i> [OLA], Red: m <i>dru'ba:črevo</i> , ž <i>ku'se:, nu'čij, muž'ga:ne,</i> 3ed: <i>ku'sij, lu'vij, zvu'nij, ru'sij, gnu'jij, pusi'sij</i> = posuši, <i>ru'di:se</i> [OLA], <i>u'pouдне, du'pouдне, pu'pouднеve;</i> po asimilaciji <i>-ou-</i> (< <i>-ol-</i>): <i>ku'nik</i> [OLA] = kolnik 'kolovoz';
	< *Ů <i>Ko</i>	<i>v'rejdnuča</i> = vrednošča 'dota', <i>'pásturek, p'rejluk</i> [OLA] = prelog, Imn <i>'láluke</i> [OLA] = laloke 'čeljusti', Oed m/s: <i>s str'ijcun, s ku'va:čun, pud s'tolun, s pu'ta:čun</i> = s potačom 'kolo', (<i>präd</i>) <i>g'h'ejzdun</i> , Rmn <i>d'ne:vuf</i> , Dmn <i>'sijnun</i> , prid m Red <i>'dobra,</i> del -l ž ed: <i>s'pa:dnula</i> = spadnola 'pasti', <i>'sü'nula</i> [JH] = sunola 'suniti', <i>z'dignula</i> = vzdignola 'vzdigniti';
	< *- <i>o</i>	<i>'vijnu, vej'dru, g'h'ejzdu, m'lejku, puv'rejstu</i> = povreslo, <i>'ra:lu, va:pnu</i> = vapno 'apno', prid s: <i>p'liüžnu, ub'la:čnu, m'la:du</i> ('täle), Imn: <i>ne'se:mu, š'če:mu,</i> vel Imn <i>g'l'e:dajmu</i> ;
	< * <i>oK</i> Ů	<i>ku'pinišica</i> 'robidnica', <i>vu'ze:ŋ</i> [OLA] = vozal, Red <i>zu'ba</i> : ⁷⁹ Oed ž z <i>ru'kouf</i> = z rokov 'roka';
	< *Ů <i>Ko</i>	Oed ž z <i>'zänuf</i> (~ z <i>že'noŋuf</i>) = z ženov 'žena';

76 Prim. različico *žr'be*: v Horvat 1963.77 Z rodilnikom: *št'rk lejče ober li:š* 'štorklja leta nad hišami'. Prim. Bezlaj 1982: 237 obrh.78 Prim. *ā* v 2.2.2.79 Tudi *'zouba*.

< *-o		Ted: ži'viŋu, 'žānu (~ že'noŋ), 3mn: 'viidiŋu, ne'se:ju, š'če:ju;
< */KŮ		žu'ča:k [OLA] = žolčak 'rumenjāk', ču'ŋe:k [OLA] = čolnek (?) 'čolniček', Imn bu'ŋe: = bolhe, 1ed: du'bē:n, ku'če:n = tolčem, ku'ŋe:n = kolnem, 3ed gu'čii [OLA] = golči 'govoriti';
< */KŮ		l'ābuku;
< *-ol/*-il/*-ēl v del -l m ed		s'pādnū = spadnol 'pasti, padem', 'siinu [JH] = sunol 'suniti', z'dignū = vzdignol 'vzdigniti', 'nosu = nosil, m'la:tu, 'vidu, 'ži:vu [OLA] = živel, 'tŋpu;
ü	< *uKŮ v primeru	čü'da:k;
[ö]	< *ə v položaju za v	vōzdi'la:vati [JF] = ven izdelovati 'strojiti';
[r]	< včasih *r med soglasnikoma	sŋ'če:, sŋ'se:n 'sršen', 'četŋtek [OLA], 'za:jŋrk [OLA], Red kŋ'vij, Imn pŋ'gi:šče [OLA], 3ed: gr'mij, kŋ'na:fče [OLA] = krnjavče 'mijavkati';
< *r	po onemitvi v položaju r + a/i/K	brda'vica ⁸⁰ = bradavica, br'sāca = brisača.

3.3.2 Konzonantizem

Soglasniki so nastali iz enakih izhodiščnih splošnoslovenskih soglasnikov, poleg tega pa še:

3.3.2.1 Zvočniki

Izvor	Gradivo	
m < *n	pred *b po preokložni disimilaciji n-n > m-n po progresivni asimilaciji za ustničnikom v položaju pred o/u v primeru (Luka Repanšek, ustno)	br'āmblek = branovlek 'vprežna vaga'; stŋ'mānu [JH], str'menu [OLA] (skup.) = strneno 'žito'; v skupini un v primeru pumog'lavec [OLA] = polnoglavec 'paglavec'; po preokložni asimilaciji b-n v primeru 'zimica (< *ob-zēnicē) ⁸¹ = ozenica 'obrvi', 'trepalnice'; mu'ŋe:t [OLA] in mu'ŋe:t [JF] ⁸² = nohet 'noht'; ⁸³

80 Ftičar 1957 brada'ŋica, Horvat 1963 bŋda'ŋica.

81 Tako tudi v SLA T371 Veržej zēŋmice, T372 Križevci pri Ljutomeru l'zāmice, T375 Gibina zēŋmice, T376 Sveti Tomaž zēŋmice, T380 Cvetkovci l'ze:mce, T388 Gorica zēŋmice, T391 Beltinci zīmice, T393 Nedelica zīmčā, T394 Velika Polana zīmice, T395 Gornja Bistrica zīmice, T396 Hotiza zīmice in z ohranjenim vzglasnim o- v SLA T368 Črešnjevci ožēŋmice, T369 Brengova o'ze:mce, T387 Cankova o'zimice, T388 Gorica uzīmice, T389 Martjanci ožmice, T390 Strehovci ožmice, T397 Večeslavci o'zi:mice, T398 Grad ozīmice, T399 Gornji Petrovci ožmice, T400 Križevci ožmice, T401 Kančevci 'ozmice, T402 Šalovci 'o:uzmice, T403 Markovci 'o:uzmica, T404 Gornji Senik – Felsőszölnök 'ozmice, 405 Slovenska ves – Rábatótfalu ouz'mi:ce (vse = ozenica oz. Imn ozenice).

82 V vseh drugih slovenskih govorih z vzglasnim n-.

83 Brez paralel. Morda lahko sēm pritegnemo leksem nuja oz. muja, ki ga navaja Ramovš (1924: 89) z razlago, da gre za križanje med nuja (> psl. *nuda' 'sila, slabo življenje, revščina') in izposojenko muja (< srvnem. mueje, nem. Mühe 'trud').

n	< *-m		'din [OLA] = dim, 'vüzen = vuzem 'velika noč', Oed m/s: z v'la:sun, s k'rüün = s kruhom, z 'däžžun 'dež', s 'koñun, s s'rüicun, s k'lüüčun, s ku'va:čun, (präd) g'hëizdun, s 'päron 'pero', s 'čälun, z 'oknun, z 'ne:bun ~ z ne'boün, Dmn: 'siünun, d'väran, p'soün, zu'boün, 'oüknan, ru'ka:n, nu'ga:n = nogam, led: p'ra:vin = pravim 'reči', 'jejn = jem, m'la:tin, ž're:n, 'pišen, 'punin = polnem, t'ke:n, 'säden '7';
	< *-ñ		gli'žē:n = gleženj, 'pe:m = panj 'tnalo', pe'dē:n = pedenj 'ped', gr'ba:m [OLA] = grbanj 'jurček'; vendar: 'ogeñ, 'koñ;
ñ	< *-ñ-		'ñiva, s'viña, č'rešña, č'repña = črepnja 'črepinja', 'lüükña, lu'bãña, ku'pãña = kopanja 'korito za prašiče', 'kiürñek = kurnjak 'kurnica', mrav'liñek = mravljinjak 'mravljišče', 'šinek = šijnjak 'vrat, tilnik', s'ča:vñek = ščavnjak 'kislica', vi'ña:k = uljnjak (prim. Furlan v Bezljaj 2005: 319) 'čebelnjak', saduv'ña:k, ug'hñšče, Red 'koña, žed: 'voña 'smrdeti', (ži'viñnu) na'piña = napinja 'napenjati';
	< *ñ < *-nɛj-/*-nɛj-		gus'tü:vãne [OLA] 'svatba', zda:vãne [JH] = zdavanje 'poroka', zna'mē:ñe, ka'mē:ñe, kuve'ñe: [JH] 'korenje, korenina', žägñãne, se'mē:ñe (skup.) [JF];
	< *n	v skupini gn-	Oed (präd) g'hëizdun, prid s g'ñi:lu = gnilo, g'häs = dnes 'danes' (Ramovš 1924: 91);
l	< *l		k'lüka, 'zãmlla, 'võla, 'mãla = melja 'moka', ne'dëla, k'lüüč, bi'la:k = beljak [OLA], kisi'la:k = kiseljak 'skuta', Red k'ra:la = kralja, Imn: č'rejvle 'škornji', k'ra:lē = kralji, p'lüüčã;
	< *lV < primarna skupina *dl/*tl		del -l ž ed: p'rãla = predla, 'jejla = jedla, c'vãla = cvetla;
	< *n	v skupini mn	'gümlu [OLA] = gumno, Red 'kãmlla [OLA] = kamna, žed 'poumli [OLA] = pomni 'spominjati se';
	< *r	po preokložni disimilaciji r-r > l-r	Med v 'louri = v roru 'dimnik';
v	< kot proteza pred *u-		'vüüzza, 'vüüna = ujna, 'vüüš = uš, 'vüüček 'ujec', vi'ña:k = uljnjak 'čebelnjak', vu'čiteu [OLA] = učitelj, 'vüu = uho;
	< kot proteza pred *o-	v primerih	'vougelje = ogelje 'oglje', prid m 'vouxke = ozki, vus'kejšē = ozkejši 'ožji';
	< *m	v skupini mn	(po odvisnih sklonih) prid m 'lakuen [OLA] = lakomen;

<i>j</i>	< kot zapolnitev zeva po onemitvi *x v položajih *VxV/*-Vx (prosta različica ob x, 0)		<i>mejɛ:r</i> = mehira, <i>viʃɛ:r</i> = viher 'vihar', <i>ʔrii</i> = oreh, <i>p'ra:i</i> = prah, <i>k'rii</i> = kruh, Red <i>g'rāja</i> = graha 'fižol', Mmn m/s: <i>'koɣlai</i> = kolah 'voz', <i>b'rātai</i> , <i>s'i'na:i</i> , <i>gu'louɣbai</i> , v <i>g'hējzdaɣ</i> , v <i>'lejtai</i> , <i>f'ku'ta:i</i> , v ' <i>məstai</i> , <i>p'lüüčai</i> , <i>'lämpai</i> = lampah 'usta', <i>'mäčēja</i> = mačeha, Imn: <i>bu'je:</i> = bolhe, <i>'rásuje</i> = razsohe 'vile', Rmn <i>'bui</i> 'bolha', prid m <i>'süjɛ</i> = suhi; toda z onemitvijo: <i>'müa</i> ~ <i>'müxâ</i> [OLA], <i>st'rɛa</i> ~ <i>st'rɛha</i> [JH], <i>'bua</i> ~ <i>'buxâ</i> [OLA];
	< kot prehodni <i>j</i>	včasih pred <i>c</i> , <i>s</i>	<i>'kujsek</i> [OLA] 'ščene' (prim. <i>'küšâ</i> [OLA] 'psica'), <i>'mujcek</i> [OLA] = mucek, <i>'n'ɔ:jcu</i> [OLA] = noco 'danes ponoči', <i>'šuišter</i> 'čevljar';
	< *(l +)j < *l̥		<i>š'vejlja</i> = švelja 'šivilja';
	< *v + *i	redko, neregularno	<i>krva'jica</i> = krvavica, <i>k'rotajcâ</i> [OLA] = krotavica 'krastača', <i>'grmljâjcâ</i> [OLA] = grmljavica 'grmenje';
<i>u</i>	< *-Vl/*[K]		<i>vu'zɛ:u</i> [OLA] = vozela, <i>pe'pɛ:u</i> , <i>'päkeu</i> , <i>'kɔteu</i> , <i>'pɾpeu</i> [OLA] = prpel 'poper', Mmn <i>na s'toucaɣ</i> = na stolcah 'stol'; <i>'jɔusa</i> = jolsa 'jelša', Rmn: <i>f'čɛ:u</i> = bečel 'čebela', <i>me'ke:u</i> 'metla', prid m: <i>'voɣteu</i> = votel, <i>'na:geu</i> = nagel;
		v del -l m ed	<i>'šɔy</i> [OLA] = šel, <i>'zeu</i> = vzela, <i>'da:u</i> , <i>z'nâu</i> , <i>t'kây</i> , <i>š'töu</i> = hotel, <i>'mɾu</i> = umrl, <i>m'löu</i> , <i>s'i'süu</i> = sušil, <i>ku'süu</i> , <i>'büu</i> [OLA] = bil, <i>p'râu</i> = prel 'presti', <i>c'väu</i> = cvel 'cvesti', <i>'jɔɣkau</i> , <i>s'mijcau</i> = smical 'bosti';
	< *j̥		<i>čun'ke:u</i> = čontelj (po Furlan 2013: 123), ⁸⁴ <i>su'ke:u</i> = sokelj 'grča', <i>k'ra:u</i> = kralj, <i>v'ra:beu</i> = vrabelj 'vrabec', <i>'käšeu</i> = kašelj, <i>ru'ge:u</i> [OLA] = rogelj 'rog', <i>š'pârkeu</i> 'parkelj', <i>'küikeu</i> = kukelj 'vogel', <i>č'rejveu</i> [JH] = črevelj, <i>š'krâmpeu</i> = škrapelj 'krepelj', vendar <i>'mozuj</i> 'mozolj';

3.3.2.2 Nezvočniki

<i>t</i>	< *k	v primerih	<i>š'tüufka</i> = škufka 'smrekov storž', (skupaj <i>z j</i>) <i>st'juâlâ</i> [OLA] = skuhala, <i>t'juâlâ</i> [OLA] = kuhala;
<i>k</i>	< *t	v skupini <i>tl/tl̥</i>	<i>k'lɔ</i> = tlo, Red <i>mek'lɛ:</i> = metle, <i>čun'ke:u</i> = čontelj (po Furlan 2013: 123), ⁸⁵ <i>'kaučɛɛ</i> = tolči, 1ed <i>ku'čɛ:n</i> = tolčem;
		v skupini <i>tm</i>	<i>k'mica</i> [OLA] = tmica 'tema', <i>k'mɛ:če</i> = tmeče 'temno' [OLA];
		v skupini <i>tj</i> v primeru	<i>p'rotlike</i> = protoletje 'pomlad';
	< *l̥	v skupini <i>sl</i>	<i>s'kuza</i> 'solza';

⁸⁴ Gl. op. 13.

⁸⁵ Gl. op. 13.

g	< *d	v skupini <i>dn</i>	<i>š'kegen</i> [OLA] (po odvisnih sklonih) = skedenj 'sadovnjak', <i>g'nās</i> = dnes 'danes', prid m: <i>p'reigñi</i> , <i>s'reigñi</i> [JH, OLA], 'za:gnī;
		v skupini <i>bn</i>	prid ž <i>d'rougnâ</i> , m <i>d'rougen</i> [OLA] = drobna, droben;
	< *k-	v skupini <i>dl</i> v primerih	<i>g'lē:snâ</i> [OLA] 'dlesen'; <i>guš'čica</i> = koščica 'peška', 'gostan 'kostanj';
d	< -dd- < *-db-d		<i>u'da:vāti</i> [OLA] = oddavati 'prodajati', del -l m 'ouđāu = oddal 'prodati';
	< *gn (?)		'sunce 'ide ked'na:di [OLA] = sonce ide k gnadi 'zahajati';
	< -VjV-		'čidi [OLA] = čiji 'čigav' (Ramovš 1924: 169; Bezljaj 1977: 81);
f	< *v	pred nezvonečimi nezvočniki in v izglasju	<i>'ofca</i> , 'črčafka = črčavka 'sodra', 'babje pšeno', 'būkef, 'brf = brv, 'krf, 'rātkef, mla'tiūtef = mlatitev 'mlačev', že'nūtef = ženitev 'poroka', b'rēskef, 'pōtkef, 'lāgef = lagev 'sod', 'ce:rkef, Oed ž: z <i>vas'jouf</i> = z vasjov, s <i>čer'jouf</i> 'hčer' = s hčerjov, s <i>peč'jouf</i> = s pečjov, z <i>nuč'jouf</i> = z nočjov, s <i>krv'jouf</i> s krvjov, s <i>ku'souf</i> = s kosov, z že'nouf (~ z 'žānuf) = z ženov, z <i>ru'kouf</i> z rokov, z <i>bra'douf</i> = z bradov, 'lēif = hlev, <i>ru'ka:f</i> = rokav, Red 'za:fca = zavca 'zajec', Med <i>f'seīne</i> 'seno', Rmn: <i>d'ne:vuf</i> , <i>pu'ta:čuf</i> = potačov 'kolo', prid m <i>zd'rāf</i> , <i>f'te:gniti se</i> = vtegniti se 'stegniti se', 3ed <i>pif'či</i> : [OLA] = pivči 'pivkati', npr. pišče;
	< *xv-		1ed <i>'fa:lin</i> [OLA] = hvalim; vendar 'vālsti č'lovik [OLA] 'ki se rad hvali';
	< vu- < *u-		3ed <i>f'či</i> : [OLA] = uči, <i>f'či'ni</i> : [OLA] = učini 'naredi';
	< *p (< *p in *b)	pred č, t	<i>f'tiūč</i> = ptič, <i>f'če:la</i> = bečela 'čebela', <i>f'ce'lar</i> = bečelar 'čmrlj';
š	< *x	pred č (< *k) pred t	'nišče, 1ed <i>š'čē:n</i> 'hoteti'; ⁸⁶ <i>š'teṭe</i> = hteti, <i>š'to</i> [OLA] 'kdo', <i>š'tāre</i> = kateri, 'ništerne 'nekateri'; ⁸⁷
	< *s	pred *č	<i>š'čistā</i> [OLA] 'čisto';
ž	< *z	pred *ñi	ž 'ñouf [OLA] = z njo, <i>z'myžñenâ</i> 'Mü:rá [OLA];
c		v primeru	<i>v'ra:cvu</i> [OLA] = vračstvo 'zdravilo';
č		v primeru	Red <i>d'žžza</i> = dežja.

86 Kar kaže na to, da je prehod *xt/xč* > *št/šč* starejši od onemitve *x*-ja pred soglasnikom.

87 Glej prejšnjo opombo.

3.3.3 Prozodija

Fonetično dolgi naglašeni zložniki so odrazi naglašanih issln. * \bar{V} , do podaljšave issln. * \acute{V} pride po prekmurski inovaciji pri tematskih samoglasnikih v 2/3ed sedanjika (Rigler 2001: 68–69; Greenberg 2002: 105). Govor pozna vse splošno-slovenske naglasne spremembe (pomik cirkumfleksa na naslednji zlog, umik na prednaglasno dolžino, nastanek novega cirkumfleksa), od nesplošno-slovenskih pa naslednje: umik na prednaglasno kračino in nadkračino, umik s kratkega zaprtega zadnjega oz. notranjega zloga na prednaglasni, izhodiščno dolgi ali kratki samoglasnik ter umik novega cirkumfleksa v trizložnicah.

3.3.4 Izguba glasov

\emptyset	< *i	v nenaglašeni priponi -ica v *K-ica	<i>dätelca</i> = deteljica 'detelja', <i>väverca</i> , <i>p'ředganca</i> = prediganica 'prižnica', <i>goušanca</i> = gosenica, vendar <i>šprälca</i> 'dleto', <i>mu'tiünica</i> = motilnica 'pinja', <i>s'večnica</i> ;
	< *a/*i/*ě/*o/*u	v položaju ob zvočniku	<i>brdu'viñe</i> = bradovinje 'mah', <i>byda'vica</i> = bradavica; <i>br'säca</i> = brisača, <i>kžupo:tje</i> = križopotje, 1ed <i>'ma:n</i> [OLA] = imam, 3ed <i>gr'ze:</i> = grize, del -l ž ed <i>p'ra:vla</i> = pravila 'praviti, reči'; <i>pun'deilek</i> , del -l s <i>tr'bēlu</i> [OLA] = trebelo 'biti treba', ž <i>'vijāla</i> , <i>tr'beļ</i> [OLA] = trebe 'treba'; <i>sir'ma:k</i> = siromak 'bajtar', <i>'na:kvālu</i> [OLA] = nakovalo, <i>prtu'lejtje</i> = protoletje 'pomlad', <i>'p'rti</i> [OLA] = proti; <i>džžina</i> = družina;
	< *n	v izglasju / na morfemski meji	v primeru <i>'vö</i> = ven (: <i>'vöni</i> [OLA] 'zunaj'), <i>'vö:</i> 3ed: <i>'vös'puni</i> [OLA] = ven izpolni 'izpolniti', <i>'vöste'če:</i> = ven izteče 'izteči'
	< *l	< *-ol, ⁸⁸ -ěl	<i>s'to</i> [OLA] = stol 'miza', Rmn <i>'koḡ</i> (~ <i>'koḡl</i>) = kol 'voz', <i>žjo</i> = jel 'jedel';
	< x-/NxV/CxV/ VxC/-x	(prosta različica poleg x, j)	<i>'la:pec</i> = hlapec, <i>'ra:st</i> = hrast, <i>'rān</i> = hren, <i>'meḡ</i> [OLA] = hmelj, <i>'rbet</i> [OLA] = hrbet, <i>u'moḡt</i> [OLA] ⁸⁹ = homot 'komat', 1ed <i>'oḡdin</i> = hodim; <i>st'rea</i> = streha, <i>s'neā</i> = snaha, <i>'müa</i> = muha, 3ed <i>'küā</i> ⁹⁰ [OLA] = kuha, <i>upa'jilu</i> = obhajilo, <i>'vriē</i> [OLA] = vrhnje 'smetana', <i>'toḡr</i> = thor 'dihur', <i>'na:ta</i> [JF] = natha 'prehlad';
	<i>rl-</i> < <i>-rvl-</i>		<i>naj'pyle</i> = najprvlje 'najprej';
	<i>p</i> < <i>tp-</i>	(* <i>dp/*tp</i>)	<i>'poplāt</i> = podplat;
	<i>d-</i> < <i>vd-</i>		<i>du'vica</i> = vdovica 'vdova';
	<i>g-</i> < <i>gd-</i>		<i>'ge</i> [OLA] 'kje';
	<i>s-</i> < <i>vs-</i>		<i>'säke</i> = vsaki, <i>si</i> = vsi; <i>br'rašku</i> [OLA] = bravsko 'svinjsko, svinjina', <i>se'se:rum</i> = vseširok 'povsod';
	<i>z-</i> < <i>vz-</i>		<i>z'dignuḡe</i> = vzdignoti, <i>'ze:te</i> = vzeti;
	<i>sn</i> < <i>stn</i>		<i>pes'nicā</i> = pestnica 'pest';
	<i>z-</i> < <i>zđj</i>		<i>'pāzja</i> = pazdja 'pazduha';
	<i>m-</i> < * <i>xm-</i> < * <i>um-</i>		<i>m'rejti</i> = umreti.

88 Ramovš 1924: 12.

89 Poleg *xu'moḡt*.90 Poleg *'küā*, *'küjā*.

3.3.5 Metateza

*ub- > *ub- → *bu-	'bujte = ubiti;
*um- > *um- → *mu-	'mujte = umiti, del -l m 'mujrâu [OLA] = umiral;
*plěš- → *pěšl-	piš'li.vi = plešivi 'plešast', piš'li.vec = plešivec 'plešec';
*bъz- → *zъb-	'zъbuvec [OLA] = bezovec 'bezeg' (Furlan v Bezljaj 2005: 422).

4 SKLEP

Govor kraja Gomilica (SLA T392) izkazuje definicijske lastnosti panonske narečne ploskve vzhodne slovensščine. Poleg sovpadov v razvoju dolgega in kratkega vokalizma, navedenih med definicijskimi lastnostmi, umično naglašena *e* in *ə* sovpadeta z refleksom za *è/*ĕ > Gom. ä; umično naglašeni *o* pa z *ò/*ô > Gom. ô.

Dolgi naglašeni samoglasniki so ob zvočnikih *m, n, ŋ, r, v, j* in *u* močno podvrženi položajnim razvojem, ki pa niso absolutni, saj pogosto v istih okoljih do posebnega položajnega razvoja ne prihaja.

Leksemi *češnja, breskev, dedek* in trizložnici ženskega spola *lopata* in *košara* ne izkazujejo odraza novega cirkumfleksa.

Dolžina na sredinskem zlogu pri leksemih s pripono *-ica* (*zavica, stenica, žanjica*) je razložena z nastankom novega cirkumfleksa, tako morda tudi leksema *ovčica* in *ozenica*, kjer je morda prišlo še do umika novega cirkumfleksa.

Umik novega cirkumfleksa izkazujejo leksemi s kračino na prvem zlogu: *motika, zastava, paseka, preseka, otroba, robača*, verjetno tudi *ovčica* in *ozenica*, ter leksemi z dolžino na prvem zlogu: *zagrada, zaglozda, zatolnik, gosenica, otava, sušava* in *tele* v Rmn (*t'ę:let*) ter *korito* in *kolena* v Imn.

Na mestu novega akuta je prišlo do nastanka novega cirkumfleksa v leksemih *švelja, koža* in *skorja*.

Pri leksemih *peta* in *greda* je odraz za stalno dolgi *ę regularen.

KRAJŠAVE IN KRATICE

D = dajalnik, **del** = deležnik, **ed** = ednina, **I** = imenovalnik, **issln.** = izhodiščni splošnoslovenski, **JV** = jugovzhodni, **knj.** = knjižno, **M** = mestnik, **m** = moški, **madž.** = madžarsko, **mn** = množina, **nam** = namenilnik, **nem.** = nemško, **O** = orodnik, **OLA** = *Obščeslavjanskij lingvističeskij atlas = Slovanski lingvistični atlas*, **pan.** = panonski, **prekm.** = prekmurski, **prid** = pridevnik, **prisl** = prislov, **psl.** = praslovansko, **R** = rodilnik, **s** = srednji, **skup.** = skupno, **slabš.** = slabšalno, **sln.** = slovensko, **star.** = starejše, **T** = tožilnik, **ž** = ženski, [**JF**] = zapis Jožeta Ftičarja, [**JH**] = zapis Jožeta Horvata, [**IL**] = zapis Irene Lebar, [**OLA**] = zapis po vprašalnici OLA

LITERATURA IN VIRI

- Benedik 1981** = Francka Benedik, Gomilice (OLA 21), v: *Fonološki opisi srpskohrvatskih/hrvatsko-srpskih, slovenačkih i makedonskih govora obuhvaćenih Opšteslovenskim lingvističkim atlasom*, ur. Pavle Ivić idr., Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 1981 (Posebna izdanja LV).
- Bezljaj 1977** = France Bezljaj, *Etimološki slovar slovenskega jezika* 1: A–J, Ljubljana: SAZU, 1977.
- Bezljaj 1982** = France Bezljaj, *Etimološki slovar slovenskega jezika* 2: K–O, Ljubljana: SAZU, 1982.
- Bezljaj 1995** = France Bezljaj, *Etimološki slovar slovenskega jezika* 3: P–Š, Ljubljana: SAZU, 1982.
- Bezljaj 2005** = France Bezljaj (ter Marko Snoj in Metka Furlan), *Etimološki slovar slovenskega jezika* 4: Š–Ž, Ljubljana: SAZU – Založba ZRC, 2005.
- Ftičar 1957** = Jože Ftičar, Gomilica, 1957 [T392, zapis po vprašalnici za Slovenski lingvistični atlas, rokopis; hrani Dialektološka sekcija Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU].
- Ftičar – Logar 1969–1971** = Jože Ftičar (zbiralec gradiva) – Tine Logar (zapisovalec), Gomilica, 1969–1971 [OLA 21, zapis po vprašalnici za Slovanski lingvistični atlas (OLA), rokopis; hrani Dialektološka sekcija Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU].
- Furlan 2005a** = Metka Furlan, Rezijansko *túlac* »tilnik« (Bila): Praslovenski anatomski termin **túl*b v slovenščini, *Jezikoslovni zapiski* 11.1 (2005), 115–124.
- Furlan 2005b** = Metka Furlan, Iz primorske leksike, *Annales* 15.2 (2005), 405–410.
- Furlan 2012** = Metka Furlan, Primorsko gradivo z v iz b v širšem slovenskem in slovanskem kontekstu, *Jezikoslovni zapiski* 18.1 (2012), 47–69.
- Furlan 2013** = Metka Furlan, *NESSJ: Novi etimološki slovar slovenskega jezika*, Založba ZRC, ZRC SAZU, 2013.
- Furlan 2017–** = Metka Furlan, *NESSJ: Novi etimološki slovar slovenskega jezika*, 2017–, www.fran.si, dostop 5. 6. 2023.
- Gostenčnik 2018** = Januška Gostenčnik, *Krajevni govori ob Čabranki in zgornji Kolpi*, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2018.
- Gostenčnik 2020** = Januška Gostenčnik, Kostelsko narečje, *Slavistična revija* 68.3 (2020), 353–372.
- Gostenčnik 2022a** = Januška Gostenčnik, Fonološki opis govora kraja Bistrica ob Sotli (SLA T345), *Jezikoslovni zapiski* 28.2 (2022), 107–123.
- Gostenčnik 2022b** = Januška Gostenčnik, Fonološki opis govora kraja Večeslavci (SLA T346), *Jezikoslovni zapiski* 28.2 (2022), 125–149.
- Gostenčnik 2023** = Januška Gostenčnik, Fonološki opis govora kraja Kapele (SLA T349), *Jezikoslovni zapiski* 29.2 (2023), 267–285.
- Gostenčnik – Kenda-Jež – Kumin Horvat 2022** = Januška Gostenčnik – Karmen Kenda-Jež – Mojca Kumin Horvat, Ogrožena narečja v slovenskem jezikovnem prostoru, *Jezikoslovni zapiski* 28.2 (2022), 75–87.
- Greenberg 1993** = Marc L. Greenberg, Glasoslovni opis treh prekmurskih govorov in komentar k zgodovinskemu glasoslovju in oblikoglasju prekmurskega narečja, *Slavistična revija* 41.4 (1993), 465–487.
- Greenberg 2002** = Marc L. Greenberg, *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*, Maribor: Aristej, 2002.
- Horvat 1963** = Jože Horvat, *Gomilica*, 1963 [T392, zapis po vprašalnici za Slovenski lingvistični atlas, rokopis; hrani Dialektološka sekcija Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU].
- Jakop 2022** = Tjaša Jakop, Fonološki opis govora Slivnice pri Celju (SLA T331), *Jezikoslovni zapiski* 28.2 (2022), 89–106.
- Kapović 2015** = Mate Kapović, *Povijest hrvatske akcentuacije: fonetika*, Zagreb: Matica Hrvatska, 2015.
- Kumin Horvat 2008** = Mojca Kumin Horvat, Narečna podoba Prekmurja, v: *Življenje in delo Jožefa Borovnjaka*, ur. Marko Jesenšek, Maribor, 2008 (Zora 55), 235–256.
- Kumin Horvat 2010** = Mojca Kumin Horvat, Izoglose v prekmurskem narečju – regionalna geolingvistika, *Slavia Centralis* 3.2 (2010), 87–108, <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-G3NM738A>.

- Kumin Horvat 2022a** = Mojca Kumin Horvat, Regional Geolinguistics – Case Study of Prekmurje Dialect, *Annales: series historia et sociologia* 32.2 (2022), 277–294.
- Kumin Horvat 2022b** = Mojca Kumin Horvat, Fonološki opis govora kraja Žetinci – Sicheldorf (SLA T414), *Jezikoslovni zapiski* 28.2 (2022), 151–168.
- Lebar 1986** = Irena Lebar, *Gomilica*, 1986 [T392, zapis po vprašalnici za Slovenski lingvistični atlas, rokopis; hrani Dialektološka sekcija Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU].
- Logar 1996** = Tine Logar, *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*, ur. Karmen Kenda-Jež, Ljubljana: ZRC SAZU, 1996.
- Ramovš 1924** = Fran Ramovš, *Historična gramatika slovenskega jezika 2: konzonantizem*, Ljubljana: Učiteljska tiskarna, 1924.
- Ramovš 1935** = Fran Ramovš, *Historična gramatika slovenskega jezika 7: dialekti*, Ljubljana: Učiteljska tiskarna, 1935.
- Rigler 1963** = Jakob Rigler, Pregled osnovnih razvojnih etap v slovenskem vokalizmu, *Slavistična revija* 14.1–4 (1963), 25–78.
- Rigler 2001** = Jakob Rigler, *Zbrani spisi* 1, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2001.
- SLA 2.2** = Jožica Škofic – Januška Gostenčnik – Vito Hazler – Tjaša Jakop – Karmen Kenda-Jež – Mojca Kumin Horvat – Vlado Nartnik – Vera Smole – Matej Šekli – Danila Zuljan Kumar, *Slovenski lingvistični atlas 2: kmetija: 2: komentarji*, ur. Jožica Škofic – Matej Šekli, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2016 (Jezikovni atlas).
- SLA 3.2** = Jožica Škofic – Januška Gostenčnik – Vito Hazler – Tjaša Jakop – Karmen Kenda-Jež – Mojca Kumin Horvat – Vlado Nartnik – Nina Pahor – Vera Smole – Matej Šekli – Danila Zuljan Kumar, *Slovenski lingvistični atlas 3: kmetovanje, 2: komentarji*, ur. Jožica Škofic – Matej Šekli – Nina Pahor, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2023 (Jezikovni atlas).
- Šekli 2018** = Matej Šekli, *Tipologija lingvogeneze slovanskih jezikov*, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2018.
- Zorko 1994** = Zinka Zorko, Panonska narečja, v: *Enciklopedija Slovenije* 8: *Nos–Pli*, ur. Marjan Javornik idr., Ljubljana: Mladinska knjiga, 1994, 232–233.

SUMMARY

A Phonological Description of the Local Dialect of Gomilica (SLA Data Point 392, OLA Data Point 21)

This article presents the basic phonological and accentual features and a phonological description of the local dialect of Gomilica (SLA T392). The description is based on the dialect material collected by Irena Lebar for the *Slovenian Linguistic Atlas* (SLA) in 1986. This is compared and expanded with two previous transcriptions created in 1957 and 1963, and with material collected based on the questionnaire for the *Slavic Linguistic Atlas* (OLA, 1969–1971) and a previous phonological description (Benedik 1981). The dialect shows the defining characteristics of the Pannonian dialect base of eastern Slovenian. Synchronically, it is the Dolinsko variety of the Prekmurje dialect of the Pannonian dialect group (with some features of Ravensko variety). The lexemes *česnja* ‘cherry’, *breskev* ‘peach’, and *dedek* ‘grandfather’ as well as the feminine three-syllable lexemes *lopata* ‘spade’ and *košara* ‘basket’, do not show the neocircumflex. The lengthening of medial syllables in lexemes with the suffix *-ica* (*zavica* ‘hare’, *stenica* ‘bedbug’, *žanjica* ‘reaper’) is explained by the rise of the neocircumflex, and so perhaps also in the lexemes *ovčica* ‘ewe’ and *ozenica* ‘eyelash’, where there may have been retraction of the neocircumflex. The retraction of the neocircumflex is seen in the lexemes with a short first syllable *motika* ‘hoe’, *zastava* ‘flag’, *paseka* ‘meadow’ *preseka* ‘linear clearing’, *otroba* ‘bran’, *robača* ‘rag’ (and probably also *ovčica* and *ozenica*), and the lexemes with a long first syllable *zagrada* ‘fence’, *zaglozda* ‘wedge’, *zatolnik* ‘nape’, *gosenica* ‘caterpillar’, *otava* ‘second crop hay’, *sušava* ‘drought’, and *tele* ‘calf’ in the gen. pl. (*tè:let* and *korito* ‘trough’ and *koleno* ‘knee’ in the nom. pl. In place of the neoacute, a neocircumflex arose in the lexemes *švelja* ‘seamstress’, *koža* ‘skin’, and *skorja* ‘bark’. In the lexemes *peta* ‘heel’ and *greda* ‘garden bed’, the reflex of **ę* is regular.